



Pärnumaal Lääne-Eesti aladel



Puhtus puhkes öitsema karulauk.

Foto: Arno Peksar

Lihula Gümnaasiumi abiturientide ballil koguti Rasmuse toetuseks üle 8000 euro

Foto: Eliise Lepp



Katrin Veek

Heategevusliku balli turundusjuht

Neljapäeval, 18. aprillil toimus Greencube OÜ ruumides Lihula Gümnaasiumi koolinoorte heategevuslik ball, mille üks eesmärk oli koguda raha 16-aastase Türi poisi taastusraviks. Tulemus ületas igasugused ootused, sest Rasmuse jaoks koguti kokku üle 8000 euro.

Abiturientide lõpuballi ettevalmistused algasid veebruaris ja kulmineerusid mõned minutid enne külaliste saabumist. Kogu Lihula peatänav täitis peoriies noortega, noormehed ülikondades ja elevil neid pikkades ballikleitides sisenesis mööda kevadlilled ja küünaldega ääristatud treppe peopaika. Balli avas 77. lennu ühine perekonnavalss ning seejärel kogunes tantsupõrandale suur hulk peole kutsutud õpilasi ja külalisi. Tantsuks mängis ansambel Route 60, mille koosseisu kuulub endine Lihula Gümnaasiumi õpilane ja nüüdne õpetaja Mairo

Kanter. Tantsude vaheajal lahutas osalejate meelt mustkunstnik Richard Samarüütel ning keha saadi kinnitada sponsorite toel kaetud suupistelaual aäres.

Seejärel vallutas lava üllatusesineja Inger, kes kohe saali tantsima ning kaasa laulma pani. Kui Inger oli ka oma kordusloo esitanud, asusid mikrofonide ette balli peakorraldajad Liisa Raavel ja Svea Stahlman, kes andsid Rasmuse isale üle tšeki, mille väärtus tolleks hetkeks oli 7236,37 eurot. Toomas Juhanson lausus: „Tahan tänada kõiki! See läheb Rasmusele taastusraviks, mis võtab väga pikka aega, kuid praeguste tulemustega võime rahul olla ning üht-teist lubada.“ Kuivõrd balliks ettevalmistust kajastas ETV saade „Ringvaade“, siis tänu meediakajastusele on toetussumma tänaseks kasvanud juba üle 8000 euro.

Balli lõpetas ühine tordisöömine ning tehti viimased tantsud Route 60 saatel.

Korraldajad tänavad sponsoreid, kelle toetusega sai ball võimalikuks ning just selliseks nagu plaanitud: Valice-Car OÜ, Lihula Tarbijate Ühistu, Seereiter OÜ, Imatra Elekter AS, Reinmaa&Partnerid advokaadibüroo OÜ, Uninaks AS, K.Met AS, Lihula Güm-

naasium, Lääneranna Vallavalitsus, Massu Ratsaklubi, Matsalu Veevärk AS, Võilille Köök, Piljardiklubi Pool 8, Viiking Spaa Hotell, Trientalis OÜ, Lihula Noortemaja, Lõpe Klubi, Greencube OÜ.

Täname õhtujuhte, esinejaid, fotograafe ning ülejäänud abistajaid, kes nõu ja jõuga peo toimumisele kaasa aitasid ning oma aega panustasid. Eelkõige soovime tänada neid inimesi, kes andsid oma panuse Rasmuse taastusravi kulude katmiseks.

Fotod: Liset Kuusik



Vallavara müük

LK 5

Ohtlike jäätmete ja elektroonika kogumisring

LK 7

Heakorrakonkurss „Kaunis Kodu“ ootab osalejaid!

LK 8

Euroopa Parlamendi valimised

LK 16

Lääneranna Vallavalitsus

Aadress: Jaama 1, Lihula

Kontakt: 472 4630, vallavalitsus@laaneranna.ee

Külastajate vastuvõtuaeg Lääneranna Vallavalitsuses ja teeninduskeskustes:
E-R 09.00-16.00, lõuna 13.00-13.30

Hanila teeninduskeskus

Aadress: Keskuse tee 3,
Kõmsi küla
Kontakt: 477 2243

Koonga teeninduskeskus

Aadress: Valla,
Koonga küla
Kontakt: 447 3741

Varbla teeninduskeskus

Aadress: Vallamaja,
Varbla küla
Kontakt: 449 6680

Teeninduskeskustes osutatavad teenused:

- » kodanike nõustamine kohaliku elu küsimustes või suunamine pädeva ametniku poole
- » avalduste ja taotluste vastuvõtmine, sealhulgas sotsiaaltoetuste ja -teenuste osas, nõustamine sotsiaalküsimustes
- » rahvastikuregistri toimingud (sünni ja surma registreerimine, elukohateadete menetlemine, rahvastikuregistri väljavõtete väljastamine)



UUDISED INTERNETIS
ajaleht.laaneranna.ee

Lääneranna Vallavolikogu lühiuudised

Merike Ehasalu

Lääneranna Vallavalitsuse sekretär-registripidaja

18. aprillil 2019 toimus Lääneranna Vallavolikogu üheksateistkümnnes istung.

- » Päevakorras oli 14 punkti. Vastu võeti 1 määrus ning 11 otsust.
- » Kuulati piirkonnapolitseiniku Evelin Engel-Lepa ettekannet 2018. aastal Lääneranna vallas toimunud väär- ja kuritegudest.
- » Otsustati koormata Lääneranna valla omandis oleva Helmküla tee kinnisasi Pölde kinnisasja kasuks servituudiga kanalisatsiooni juhtimiseks läbi teeniva kinnisasja.
- » Otsustati nõustuda Elektrilevi OÜ kasuks isikliku kasutusõiguse seadmisega Lääneranna vallale kuulaval Naissoo külas asuval Naissoo tee kinnisasjal, kinnistu registriosa nr 7696450, katastritunnusega 33401:001:0473, sihtotstarbega transpordimaa.
- » Otsustati koormata vallale kuuluvate kinnisasjade Vana-Matsi tee ja Varemurru tee isikliku kasutusõigusega Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse kasuks.
- » Anti luba Einari mets OÜ-le Katse, Ruta ja Sookatse kinnisasjade omandamiseks.
- » Anti luba OÜ Rabapistikule Lääneranna vallas Kinki külas asuva Vana-Siimu kinnisasja omandamiseks.
- » Lääneranna valla heakorraeeskirja I lugemine jäi pooleli ja suunati järgmisele volikogu istungile.
- » Kinnitati Lääneranna valla heakorrakonkursi „Kaunis Kodu” juhend.
- » Anti Lääneranna Vallavalitsusele luba sõlmida koostööleping mittetulundusühinguga Eesti Arhitektide Liit Eesti Vabariik 100 arhitektuuriprogrammi

„Hea avalik ruum” jätkuprogrammi raames Lihula linna peatänav Tallinna maantee ja selle mõjuala avaliku ruumi korrastamiseks ja parandamiseks ideelahenduse saamiseks arhitektuurivõistluse korraldamiseks summas kokku 40 000 eurot, millest Lääneranna valla poolt kaetav osa on 20 000 eurot.

- » Otsustati alitada Haapsi küla Männimäe kinnistu (katastritunnus 86301:005:0042) detailplaneering. Planeeringu eesmärk on kinnistu jagamine kuni kaheksaks elamukrundiks, paadikanali ja paadikuuri asukoha ning moodustatavate kruntide hoonestusala, ehitusõiguse ning juurdepääsuteede asukoha kindlaks määramine.
- » Kehtestati Lihula linna Piiri ja Veski tänava piirkonna detailplaneering vastavalt Klotoid OÜ tööle nr 440818.
- » Otsustati võõrandada enampakkumise korras eluruumidena korteriomandid aadressil Lihula linnas Jaama tn 53-1 ja Jaama tn 53-7 ning otsustati võõrandada otsustuskorras asustatud eluruumidena korteriomandid kehtivat üürilepingut omavatele isikutele aadressil Jaama tn 53-2, Jaama tn 53-4 ja Jaama tn 53-5.
- » Kinnitati maaelukomisjoni koosseis 7 liikmelisena: esimees Mardo Leiumaa, aseesimees Külli Raudsik ja liikmed Heino Sabiin, Andri Annerviek, Tauno Tähe, Vallo Kappak ning Kaja Lotman.
- » Otsustati moodustada 26. mail 2019. a toimuvate Euroopa Parlamendi valimiste läbiviimiseks neli viieliikmelist jaoskonnakomisjoni koos kahe asendusliikmega.

Kõik Lääneranna Vallavolikogu avalikud dokumendid on leitavad Lääneranna vallavalitsuse elektroonilisest dokumendiregistrist www.laanerannavald.ee/dokumendiregister.

Lääneranna Vallavalitsuse lühiuudised

Lea Heinsoo

Lääneranna valla sekretär-registripidaja

Perioodil 15. märts – 15. aprill 2019 toimus neli Lääneranna Vallavalitsuse istungit, kus

- » Määrati hooldajaid, määrati ja maksti sissetulekust sõltuvaid sotsiaaltoetuseid.
- » Määrati maaüksuste sihtotstarbeid, korrastati kohaadresse ning anti arvamused maaüksuste riigi omandisse jätmiseks.
- » Väljastati ehituslube, kasutuslube, kooskõlastati puurkaevu asukoht.
- » Kiideti heaks hajaasustusprogrammi toetuse kasutamise aruandeid.
- » Vabastati korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest.
- » Anti tee kasutamise lube.
- » Võeti seisukoht Ojaküla tee avalikuks kasutamiseks andmise kohta.
- » Võeti seisukoht loa andmiseks käsunduslepingu sõlmimiseks.
- » Kinnitati Kõmsi Lasteaed-Algkooli hoolekogu 9-liikmeline koosseis.

- » Kinnitati Varbla Kooli hoolekogu 9-liikmeline koosseis.
- » Kehtestati Lääneranna vallas pesemisteenuste osutamise hinnakiri.
- » Eraldati raha huvitegevuse toetuseks.
- » Võeti vastu Lääneranna Vallavalitsuse korraldus nr 176 „Lääneranna valla eelarvest mittetulundusühingute toetamine”.
- » Nõustuti Saue Noortekeskuse läbiviidava Saue noorte töömaleva läbiviimisega Pivarootsi Öppe- ja Puhkekeskuses ajavahemikul 13.–20. juuni 2019.
- » Kinnitati Lihula Gümnaasiumi hoolekogu 9-liikmeline koosseis.
- » Anti mittetulundusühingule Kõmsi Külaselts tasuta kasutusse Kõmsi rahvamaja ruumid.
- » Algatati Rauksi külas asuva peremehetu ehitise hoiutamise menetlus.
- » Lubati Lääneranna Orienteerumisklubil Okas korraldada 10. aprillil 2019 kell 17.00–20.00 Lihula linnas avalik üritus „Orienteerumispäevak”.
- » Avaldati tunnustust ja tänu Astrid Nikkelile kauaaegse

töötamise eest Metsküla algkoolis ja seoses juubelisünnipäevaga.

- » Kinnitati vallavara kasutusse andmise tulemused.
- » Korraldati väikehange „Lihula mõisa katuse esifasaadi osa katusekarniisi ja ühe korstna avariiremont”.
- » Tunnistati edukaks lihthange „Lihula Jaama 1 büroohoone ehitustööd”. Hanke edukaks pakkumuseks tunnistati osahing Lasten Ehitus esitatud pakkumus. Eduka pakkujaga sõlmitakse hankeleping riigihanke tingimustel.
- » Tunnistati edukaks riigihange „Lääneranna valla teede suvehoidlus”. Hanke edukaks pakkumuseks tunnistati

hanke alusdokumentides määratud pakkumuse hindamise kriteeriumide alusel: osa 1 – Lääne Teed OÜ pakkumus ja osa 2 – Warren Safety OÜ pakkumus. Anti nõustumus eduka pakkumuse esitanud isikutega töövõtulepingute sõlmimiseks peale 10-päevase ooteaja möödumist.

- » Lääneranna Vallavolikogu päevakorda esitati kaksteist ettepanekut.

Kõik Lääneranna Vallavalitsuse avalikud dokumendid on leitavad Lääneranna Vallavalitsuse elektroonilisest dokumendiregistrist www.laanerannavald.ee/dokumendiregister.

Lääneranna Vallavalitsus kinnitas pesemisteenuste hinnakirja

Ireen Kangro

Lääneranna valla sotsiaaltöö peaspetsialist

Lääneranna Vallavalitsus osutab fikseeritud hinna alusel pesemisteenuseid koduteenuse klientidele. Kõmsi külas asuvates hoolekanderuumides. Kokku osutatakse kolme liiki teenust:

- » Pesemisteenus – duši kasutamise võimalus, vajadusel aitab hooldustöötaja liikumispuudega klienti hügieenitoimingute läbiviimisel. Tasu 3 eurot kord
- » Pesupesemisteenus – 1 masinatäie pesu pesemine (kuni 6 kg). Tasu 3 eurot masinatäis
- » Pesupesemisteenus koos kuivati kasutamisega – 1 masinatäie pesu pesemine koos 1 masinatäie pesu kuivatamisega. Tasu 6 eurot kord

Pesemisteenuseid osutatakse vastavalt vajadusele ka teistele piirkonnas elavatele sotsiaalhoolekandelist abi vajavatele inimestele. Hoonesse ja pesuruumidele on tagatud ratastooliga ligipääs. Pesemisteenuste vajaduse korral palume pöörduda piirkondliku sotsiaaltöö spetsialisti või hoolekandetöötaja poole.

Pesemisteenused Lihula Päevakeskuses

Pesemisteenust pakub Lääneranna vallas ka Lihula Päevakeskus. Hinnad alates käesoleva aasta 1. maist on järgmised:

- » Pesemisteenus – duši kasutamise võimalus. Tasu 4 eurot kord
- » Pesupesemisteenus – 1 masinatäie pesu pesemine (kuni 8 kg) ja pesupulber päevakeskuse poolt (pulber on ohutu, seda kasutatakse ka hooldekodus). Tasu 6 eurot masinatäis

Soovijad saavad Lihulas pesemisteenust kasutada aadressil Tallinna mnt 37.

Lääneranna valla sotsiaaltöö spetsialistide kontaktid:

- » Koidu Kütt
472 4634, 5666 1230 või koidu.kytt@laaneranna.ee
- » Eve Lindoja
447 3744, 5650 4561 või eve.lindoja@laaneranna.ee
- » Silva Nilb
5649 0392 või silva.nilb@laaneranna.ee
- » Maie Ausmeel
449 6624 või maie.ausmeel@laaneranna.ee

Ametnike vastuvõtt toimub eelneval kokkuleppel

TÖÖKUULUTUS

Lääneranna Vallavalitsus võtab tähtajatu töölepinguga tööle kaks täistööajaga ehitajat, kelle tööülesanneteks on üldehitus- ja remonditööd Lääneranna vallas.

Nõuded kandidaatidele:

- » Töökogemus sarnasel ametikohal vähemalt 2 aastat
- » Iseseisev mõtlemine, korrektsus, vastutusvõime ja kohusetunne
- » Kasuks tuleb B-kategooria juhtimisõiguse omamine

Omalt poolt pakume:

- » Stabiilset ning konkurentsivõimelist töötasu
- » Meeldivat kollektiivi
- » Kaasaegseid töötingimusi

Töökoha asukoht:

- » Lääneranna vald, Lihula linn
- » Lääneranna vald, Lõpe ja Koonga piirkond

Töötasu katseajal on kuni 900 eurot (bruto), peale katseaga kuni 1100 (bruto)

CV esitada Lääneranna Vallavalitsusele 20. maiks 2019 aadressile Jaama 1, Lihula linn 90302, Lääneranna vald, Pärnumaa või e-posti aadressil vallavalitsus@laaneranna.ee.

Lisainfo: Martin Tee, Lääneranna valla kommunaal- ja haldusosakonna abivallavanem, telefon 5191 1591, e-post martin.tee@laaneranna.ee

Kadakasakslusest ja šamanismist

Rait Maruste

Nelja Valla Ühisjõud

Ülemöödunud Lääneranna Teatajas pakkusin, et Lääneranna valla rahva esinduskogu ehk volikogu vääraks tööks sobilikku ja oma vajadusteks mehitatud tööruumi. Pakkusin, et selleks võiks sobida Lihula väärakaima ja esinduslikuma hoone ehk Lihula mõisa mõni suurem ruum. Vallavanem oskas selle soovi seostada ainult talle teadaolevate põhjendustega kadakasakslusega? Ei oska kommenteerida. Küll oleks valla rahval ehk huvitav teada, milline on volikogu palgalise esimehe seisukoht ja tegevus selles osas.

Kui samas joones jätkata, siis võiks küsida, miks meie valla valitsus, ignoreerides, isegi naeruvääristades volinike ettepanekut, tegeleb ise samal ajal šamanismiga, korraldades Kultuurikeskuses šamanismi ja esoteerika üritusi? Valla sümboolikagi sai sisse õnnistatud loitsuga.

Esindusdemokraatia aluste mõttes pole mingit põhimõtet vahet üleriigilise ja kohaliku (regionaalse) tasandi võimukorralduse vahel. Rahvas valib samade reeglite kohaselt oma esindajad esinduskogusse, see omakorda legitimeerib ehk kinnitab ametisse vallavanema ja -valitsuse. Vimased on aruande kohustuslikud teda moodustanud esinduskogu ees. Seega arusaamine, et vallavalitsus vajab kohaseid tööruume, aga volikogu jaoks pole see oluline, on pehmelt öeldes kummaline.

Vallavalitsus pole aruandekohustuslik mitte üksnes volikogu ees, vaid ka valla rahva ees. Volinikud saavad istungitel esitada küsimusi ja väljendada arvamusi. Samuti hääletada vallavalitsusest tulevate ettepanekute ja eelnõude üle ning esitada ka arupärimisi vallavanemale ja vallavalitsusele. Seda on ka tehtud. Paraku jääb see kõik volikogu sisse. Kuidas saavad aga valla elanikud teada sellest, mis volikogus toimub? Lühike vastus on, et praktiliselt mitte kuidagi.

Istungid on küll avalikud, kuid kohal saavad käia ja vahe- tult jälgida vaid üksikud. Kõige otsesem ja enamiku valla elanikeni jõudev on valla ajaleht – Lääneranna Teataja. Lehe ca 20-leheküljelisest mahust on volikogu kajastus „lühisuudised“, see on ca 0,5 lk ehk 1/40 kogumahust! Mis ja miks päevakorras, kes mida esitab ja põhjendab, kuidas arutati ja hääletati, on kajastamata. Vallavalitsuse „lühisuudised“ on tavapärastelt 2 korda pikemad. Kuid ka need on telegrammistilis, vormilt ja sisult mitte midagi ütlevad. Näide viimasest LT-st – „anti üürile Lääneranna valla omanduses olev eluruum“. Mis on selle teate uudis- või teabe- väärtus valla elanikele?!

Volikogu opositsiooni üks tõhusamaid võimukoalitsiooni ja selle valitsuse oponeerimise ja järelevalve instrumente on arupärimiste esitamine. Oleme seda korduvalt teinud ja saanud ka vastused. Kuid kui küsida, kas valla rahvas ka teab seda, mille kohta aru päriti ja mida vastuseks saadi, siis on tõenäoline vastus, et ei tea. On ju kriitilised vaated ja arusaamised demokraatia lahutamatu osa. Valla ajaleht arupärimisi ei kajasta, nagu ka vastuseid neile. Tõsi, need on kusagil valla dokumendiregistris, kuid mitte igaühel ei ole ei võimalusi, aega ega ka oskusi neid sealt leida. Või on see varjatus taotluslik?

Poliitika, ka kohaliku tasandi poliitika, ei ole midagi muud, kui avalike asjade arutamine ja otsustamine. Poliitikat ei maksa segi ajada politikaanlusega, so isiklike huvide, väikluse, tühja silmapaistmissoovide ja egoistlikkusega. Seepärast valla asjadest kirjutamine, nende üle arutamine ja ettepanekute tegemine ning juhtidelt selgituste küsimine ja saamine on normaalne osa demokraatiast ja mõistlikust ja usalduslikust elukorraldusest. Sisult poliitilise valiku küsimused on näiteks ka laste koolitoidu määrad, suhtumine ettevõtlusse, kodanikualgatuste rahastamine jmt. Valla rahvas hääletas valla juhid võimule ning neil lasub kohustus valijaile aru anda oma tegemistest ja nende põhjendustest.

Seega oleks igati normaalne, kui valla leht pühendaks sellele ka vähemalt kolmandiku kuni poole mahust. Lihtsalt olla teadetatavatel ning jagada infot juba toimunud tagantjärele ei ole piisav.

Valla rahval oleks kindlasti huvi teada, konkreetset ja argumenteeritult, kuidas on võimuliit teostanud ühine- mislepingut, millised sammud on ette võetud ja võetakse valla arengustrateegia elluviimiseks, mis plaanis ja tehtud ettevõtluse toetamiseks ja valla elanike arvu ning tulubaasi suurendamiseks ja üldkulude kokkuhoiuks ning tulude suurendamiseks jne.

Kirjutama peaks nii valla juhid kui ametnikud. Kuid ka lehe väljaandja peaks olema aktiivne, andma ülevaateid ise ja korraldama kaastöid ka teistelt valla elanikelt. Neid kindlasti on, kuid keegi pole nende poole pöördunud. Mugavam on kirja panna juba toimunud spordivõistluste tulemusi, sündmuste kalendrid jmt (kuigi enamiku jaoks on see info juba ammu internetist kättesaadav).

Õnnitleme vastsündinuid ja nende lapsevanemaid!

Oskar Pool – 23. III 2019

Alexandra Mägi – 24. III 2019

Lääneranna valla elanikkonna statistika

(15. aprilli seisuga)

Elanike arv registris 5374

» 2771 mehed

» 2603 naised

Sündide arv 10

Surmade arv 25

Registrisse kanti elanikke 56

Registrist kanti välja elanikke 58

Varakevadel lahkunud

(16.03.2019–15.04.2019)

Õie-Marie Kütt	21.VI 1936 – 13.III 2019
Urve Arusalu	11. X 1945 – 16. III 2019
Taivo Kastepõld	02. IX 1942 – 19. III 2019
Ilme Lepp	08. IV 1936 – 20. III 2019
Helga-Elviine Vapper	31. I 1921 – 29. III 2019
Toivo Kabanen	05. VIII 1951 – 31. III 2019
Pia Lohu	17. III 1955 – 04. IV 2019
Eduard Elmers	16. I 1945 – 05.IV 2019

Avaldame kaastunnet lähedastele

Planeeringute teated

Anna Palusalu

Lääneranna valla planeeringu- ja arendusspetsialist

Hõbesalu küla Sadamakalda, Sadamasalu, Kadakatuka ja Männituka kinnistute detailplaneeringu algatamine

Lääneranna Vallavolikogu algatas 21.03.2019 otsusega nr 130 Hõbesalu külas Sadamakalda, Sadamasalu, Kadakatuka ja Männituka kinnistute detailplaneeringu, mille eesmärk on igale kinnistule ühe elamu ja ühe abihoone rajamine ning ranna- ja kalda ehituskeeluvööndi vähendamise.

Planeeringuga kavandatud tegevuse kohta koostati keskkonnamõju eelhindang, mille kohaselt keskkonnamõju strateegilist hindamist algatada ei ole vaja.

Planeeringuala suurus on ligikaudu 1,6 ha. Varbla valla üldplaneeringu kohaselt on tegemist puhkeasutuste reservmaaga, mille juhtotstarvet soovitakse detailplaneeringuga muuta elamumaaks.

Tulenevalt ehituskeeluvööndi vähendamise ettepaneku tegemisest ning maakasutuse juhtotstarbe muutmise vajadusest on tegemist kehtivat Varbla valla üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga.

Detailplaneeringu koostaja on LOOB Projekt OÜ ning kehtestaja Lääneranna Vallavolikogu.

Haapsi küla Männimäe kinnistu detailplaneeringu algatamine

Lääneranna Vallavolikogu algatas 18.04.2019 otsusega nr 139 Haapsi küla Männimäe kinnistu detailplaneeringu. Planeeringuala suurus on 24,78 ha ning sihtotstarve 100% maatulundusmaa.

Detailplaneeringu eesmärk on kinnistu jagamine kuni kaheksaks elamukrundiks, paadikanali ja paadikuuri asukoha ning moodustatavate kruntide hoonestusala, ehitusõiguse ja juurdepääsuteede kindlaks määramine. Lisaks tehakse detailplaneeringuga ettepanek ehituskeeluvööndi vähendamiseks.

Lihula linna Piiri ja Veski tänava piirkonna detailplaneeringu kehtestamine

Lääneranna Vallavolikogu kehtestas 18.04.2019 otsusega nr 140 Lihula linna Piiri ja Veski tänava piirkonna detailplaneeringu.

Planeeringuala hõlmab Lihula linna Piiri tänav 6 (katastritunnus 41101:001:0885; registriosa number 10358250; 100% sihtotstarbete maa), Piiri tänav 8 (katastritunnus 41101:001:0872; registriosa number 10023050; 100% maatulundusmaa) ja Raudtee tänav 2b (katastritunnus 41101:001:0880; registriosa number 9571050; 100% sihtotstarbete maa) kinnistuid. Planeeringuala suurus on ligikaudu 11,15 ha.

Planeeringuga jagati Piiri tänava äärne osa kaheksaks tootmis- ja/või ärimaa sihtotstarbega krundiks ning Veski tänava äärne osa neljaks elamumaa krundiks. Planeeringuga muudeti Lihula valla üldplaneeringus ettenähtud elamumaa sihtotstarve Piiri tänava äärses osas tootmisettevõtete ja ladude reservmaaks.

Otsustega on võimalik tutvuda tööpäeviti Lääneranna Vallavalitsuses (Jaama tn 1, Lihula linn) ja vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris www.delta.andmevara.ee/laaneranna_vald.

Vallavara müük

Aare Lauren

Lääneranna valla varahaldur

Lääneranna Vallavalitsus müüb avalikul enampakkumisel internetioksjonite keskkonnas osta.ee alljärgneva vallavara:

- » Kinnistu aadressil Piiri 2 / Piiri 4, Lihula linn, katastritunnus 41101:001:0798 ja 41101:001:0798 kogupindalaga 1095 m², sihtotstarve tootmismaa, enampakkumise alghind 9000 eurot.
- » Korteriomand aadressil Tööstuse 2-1, Lihula, kinnistusraamatu registriosa 80103278, 4-toaline korter, eluruumi pind 74,5 m², enampakkumise alghind 10 000 eurot.
- » Niidu korteriomand, aadressiga Niidu 2-1, Täpsi küla, Lääneranna vald, kinnistusraamatu registriosa 80546641, 2-toaline eluruum, kogupindalaga 59 m², enampakkumise alghind 2000 eurot.
- » Kinnistu aadressil Saeveski, Rauksi küla, Lääneranna vald, katastritunnus 43001:001:0158, pindalaga 8914 m², sihtotstarve tootmismaa, enampakkumise alghind 1000 eurot.
- » Kinnistu aadressil Jüritse-Jüri, Rabavere küla, Lääneranna vald, katastritunnus 43001:001:0065, pindalaga 4891 m², sihtotstarve elamumaa, enampakkumise alghind 5000 eurot.

- » Kinnistu kaasomand aadressil Tallinna mnt 68, Lihula linn, katastritunnus 41101:001:0573, pindalaga 2084 m², sihtotstarve elamumaa, enampakkumise alghind 4000 eurot.
- » Kinnistu kaasomand aadressil Hendriku, Rannu küla, Lääneranna vald, katastritunnus 41101:001:0577, pindalaga 4331 m², sihtotstarve elamumaa, alghinnaga 4000 eurot.
- » Kinnistu aadressil Tarva koolimaja, Tarva, Lääneranna vald, katastritunnus 33403:001:0272, pindalaga 10 312 m², sihtotstarve ühiskondlike ehitiste maa, enampakkumise alghind 10 000 eurot.
- » Korteriomand aadressil Luha tee 1-5, Kirbla küla, Lääneranna vald, kinnistusraamatu registriosa 80079889, 2-toaline korter, eluruumi pind 49 m², enampakkumise alghind 2000 eurot.

Küsimuste korral palume ühendust võtta Lääneranna valla varahalduri Aare Laureniga e-posti teel aare.lauren@laaneranna.ee või telefonil 5699 0048.

Jäätmetest ja nende sorteerimisest

Piret Mäestu

Lääneranna valla järelevalvespetsialist

Miks tuleb jäätmeid sorteerida?

Tänu jäätmete sorteerimisele antakse liigiti kogutud jäätmetele uus elu uue tootena. Mida efektiivsemalt jäätmeid sorteeritakse, seda enam säästetakse looduskeskonda ja puhast loodust. Jäätmete ühte konteinerisse panemine teeb jäätmetele karuteene, kuna neid on siis väga raske taaskasutusse suunata. Kodumajapidamises tuleb kindlasti sorteerida eraldi jäätmeliigid nagu paber ja kartong, pakendid, biolagunevad jäätmed, ohtlikud jäätmed ning segaolmejäätmed ehk jäätmed, mis ei sobitu ühegi teise jäätmeliigi klassifikatsiooni (nt mähkmed, hambahari, vatitupsud, katkised lauanõud jms). Kõiki jäätmeliike töödeldakse eraldi eritehnoloogiatega, mille kasutamise eelduseks on puhas tooraine. Nii nagu hapuks läinud piimast ei saa teha head hommikuputru, ei saa ka määrduvad ja vettinud paberist toota enam uut kvaliteetset toodangut.

Seega, kui jäätmed panna ühte konteinerisse, rikub üks jäätmeliik tahes tahtmata teise jäätmeliigi kvaliteeti – näiteks biolagunevad jäätmed hakkavad kiiresti roiskuma, mille tagajärjel määrduvad pakendid ja paber. Seetõttu ongi tähtis jäätmeid sorteerida puhtalt juba tekkekohas.

Aga mis on üldse pakend?

Pakend on mistahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba hoidmiseks ja kaitsmiseks. Pakendi tüüp sõltub materjalist, millest see valmistatud on, olgu see siis klaas-, plast-, metall- või paberpakend. Kui jäätmete sorteerimisel ei olda endas kindel, kas tegemist on ikka pakendiga, siis tasub mõelda, mis otstarve tootel oli ja kas antud toode ümbritses mingit teist toodet nagu jäätisepaber, jäätist, poekilekott koju toodavaid toiduaineid, piimapakk, piima, konservikarp herneid jne. Kui ümbritses, siis tegemist on pakendiga, kui ei ümbritsenud, siis üldjuhul ei ole tegu pakendiga. Siinkohal tulebki rõhutada, et kõik plastist, klaasist ja metallist materjalidest valmistatud tooted ei ole tegelikult pakendid. Näiteks plastist valmistatud mänguasjade eesmärk on rõõmustada lapsi, plastist valmistatud pesuvanni eesmärk on aidata pesta kedagi või midagi, klaasist valmistatud toidunõude eesmärk on aidata toitu valmistada või nendest süüa/juua, aknaklaasi eesmärk on näha „läbi seina“ välja, metallist valmistatud kääride eesmärk on midagi lõigata jne. Jah, klaasist jooginõusid võib ka kasutada

millegi hoiustamiseks, seega võiks mõelda, et tegemist on ka justkui klaaspakendiga, kuid eelpool mainitud tooted on toodetud mingi muu otstarbe jaoks ning nende esmane eesmärk ei ole kauba hoiustamine või selle kaitsmine, seega ei ole need ka pakendid. Kuigi me kasutame pakendite puhul samu sõnu nagu plast, klaas või metall, siis tegelikult on need tooted valmistatud erinevatest toorainetest ning ümbertöötlemise tehnoloogiad on samuti erinevad.

Milliseid jäätmeid tohib panna segapakendi- ning milliseid paber- ja kartongjäätmete konteinerisse?

SEGAPAKENDITE KONTEINER

Kogu pakendid läbipaistvasse kilekotti või pane konteinerisse lahtiselt!

✓ Võib panna

- puhtad plastkarbid, kilekotid, jogurtipotsid, võitopsid, tetrapakendid, plastpudelid, plastkanistrid
- puhtad metallpurgid, konservikarbid
- vahtplast (penoplast)
- puhtad kosmeetika ja hooldustoodete pakendid (nt šampoonipudelid)
- plastist ja metallist kaaned ja korgid

- paber- ja papp-pakendid – võib panna ka avalikus pakendipunktis olevasse paber- ja kartongpakendite konteinerisse

- puhtad klaaspudelid ja klaaspurgid – võib panna ka avalikus pakendipunktis olevasse klaaspakendite konteinerisse

✗ Ei või panna

- määrduvad pakendid
- plastist mänguasjad
- kummist tooted
- hügieenisidemed, mähkmed
- ohtlike ainetega määrduvad pakendid (kodukeemia pakendid, värvipurgid)
- aerosoolipakendid
- hambapastatuubid
- aknaklaas, peegelklaas
- pehmepaber (majapidamisepaber)
- määrduvad, vettinud papp
- ajalehed, ajakirjad
- fooliumist kohvipakid

VANAPABERI KONTEINER

Vanapaber pane mahutisse lahtiselt!

✓ Võib panna

- ajalehed, ajakirjad
- vanad raamatud (kaanteta)
- jõupaber
- vanad vihikud
- papp
- kontoripaber
- paberpakend

✗ Ei või panna

- vettinud, määrduvad paber ja papp
- klepsidid, teibid
- foolium, võipaber
- kommipaberid, jäätisepaberid
- tapeet
- lamineeritud paber
- munakarbid

NB! Pakendite puhul on väga oluline, et need oleksid mõistlikult puhtad, sest toidujäätmed võivad ära rikkuda teised pakendid. Mõistlikult puhas tähendab veega üle loputamist, kuid eraldi pesuainega ei pea pesema.

Pakendikonteinerite asukohad Lääneranna vallas

Lihula piirkond

Segapakendite konteinerite asukohad:

- » Lihula jäätmejaam Oja 8
- » Lihulas Ristiku 7
- » Lihulas Jaama 1 (konteiner asub vallamaja hoovis)
- » Tuudi Coop A ja O kaupluse parkla nurgas
- » Kirbla Luha tee 1 maja nurgal

Vanapaberi konteinerid:

- » Lihula jäätmejaam Oja 8
- » Lihulas Jaama 1 (konteiner asub vallamaja hoovis)

» Lihulas Ristiku 7

Hanila piirkond

Segapakendite konteinerite asukohad:

- » Kõmsi külas rahvamaja vastas olevas parklas
- » Vatla külas spordihoone juures
- » Virtsu alevikus Tööstuse ja Kaare tänava nurgal
- » Virtsu alevikus Tallinna mnt 13, Coop Virtsu Konsumi kaupluse juures

Vanapaberi konteinerid:

- » Kõmsi külas Kõmsi rahvamaja

vastas olevas parklas

- » Vatla külas spordihoone juures
- » Virtsu alevikus Tööstuse ja Kaare tänava nurgal
- » Virtsu alevikus Tallinna mnt 13, Coop Virtsu Konsumi kaupluse juures

Koonga piirkond

Segapakendite konteinerite asukohad:

- » Koonga külas Koonga keskus 7 ja Koonga keskus 8 nurgal
- » Koonga külas Koonga keskus 4 ja Koonga keskus 5 vahel

- » Koonga külas Coop Koonga kaupluse parklas
- » Lõpe külas Lõpe koolimaja krundi serval suurfarmi suunduva tee ääres
- » Lõpe külas Coop Lõpe kaupluse parklas
- » Oidrema külas Oidrema küla-keskuse juures
- » Irta külas Irta keskus 2 ja Irta keskus 3 vahel

Vanapaberi konteinerid:

- » Koonga külas Koonga 5 maja krundil asuv lasteaiapoolne parkla
- » Lõpe külas Lõpe koolimaja krundi serval suurfarmi suunduva tee ääres

- » Oidrema külas Oidrema küla-keskuse juures

Varbla piirkond

Segapakendite konteinerite asukohad:

- » Kulli külas Saulepi poe kõrval
- » Matsi külas Pärlselja laagri taga
- » Tõusi külas Paadrema rahvamaja kõrval
- » Varbla külas vana katlamaja juures

Vanapaberi konteinerid:

- » Tõusi külas Paadrema rahvamaja kõrval
- » Varbla külas vana katlamaja juures

PANGE TÄHELE!

Anname teada, et Varbla keskuses asunud ETO ja TVO pakendikonteinerite asukohti muudetakse. Pakendikonteineritesse on olmeprügi panek keelatud, kuid maantee ääres asuvad konteinerid on suviti suures osas täitunud olmeprügiga.

Pakendikonteinerid paigaldatakse Varbla külla vana katlamaja juurde ning konteineritesse on võimalik tuua paberit ja pappi ning segapakendeid.

Ohtlike jäätmete ja elektroonika kogumisring

Kas remondi käigus jäid ripakile mõned värvipurgid, mida enam ei kasuta? Või kogub kuuris tolmu vana tulekustuti? Anna ära oma kodule lähimas kogumispunktis kodumajapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed ning aita ka oma naabrimemme, kellel on nukralt seisma jäänud televiisor, külmkapp või tolmuimeja, ning võta ka tema asjad kaasa, sest meie viime need esemed tasuta ära jäätmekäitlejale.

Just nimelt, 15. juunil toimub Lääneranna valla territooriumil ohtlike jäätmete ja elektroonika kogumisring, mis läbib u 20 kogumispunkti üle valla. Jäätmete üleandjal ei ole vaja muud teha, kui valida endale sobiv kogumispunkt, kus kogumisauto peatub, ning tulla õigel ajal kogumispunkti ja seal oma jäätmed üle anda.

Vastu võetakse elektroonikajäätmeid (näiteks televiisor, arvuti, raadio, patareidega mänguasjad, pesumasin, boiler, telefon jms) ja kodumajapidamises tekkinud ohtlikke jäätmeid (näiteks lahustid, happed, värvid, ravimid, päevavalgustuslambid, pestitsiidid, akud, elavhõbedad sisaldavad jäätmed jms). Eterniiti vastu ei võeta!

Kogumisring toimub laupäeval, 15. juunil, kuid täpsemad andmed kogumispunktide asukohtade ja ajagraafiku kohta selguvad alles järgmises vallalehes. Samuti kajastame kogumisringi kohta informatsiooni Lääneranna Teataja veebiportaalis ajaleht.laaneranna.ee ja Facebookis.

Valminud on Varbla piirkonna mürakaart

Anna Palusalu

Lääneranna valla planeeringu- ja arendusspetsialist

Keskkonnainvesteeringute Keskus toetas 2017. aasta novembris atmosfääriõhu kaitse programmist endise Varbla valla mürakaardi koostamist 7263 euroga. Projekti kogumaksumus on 8280 eurot. Mürakaardi koostajaks oli Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ. Terwiseameti hinnangul vastab mürakaart nõuetele.

Mürakaardi koostamiseks viidi läbi 7-päevased mõõtmised viies mõõtmispunktis elamualade lähedal: Ilvese ja Laine talu Tamba külas, Kaasiku talu Varbla külas, Kalda ja Kiri-kumõisa talu Helmkülas. Mõõtmiste eesmärk oli reaalse olukorra kohta lisainfo saamine ning arvutuslike müratase-mete põhimõttelise usaldusväärsuse kontrollimine.

Mürakaart koostati olulist mürahäiringut põhjustavate müraallikate ja nendest ümbritsevasse piirkonda leviva müra kohta vastavalt atmosfääriõhu kaitse seadusele ning see kajastab kogu keskkonnamüra, st tuuleparkide ja teiste müraallikate koosmõju. Tulemustest selgub, et õuealadel müra piirväärtuse ületust ei tuvastatud. Arvestades ainult tuuleparkide müra, jääb aasta keskmise tuule kiiruse juures päevane ja öine hinnatud müratase elamute ja ühiskondlike hoonete juures allapoole 45 dB ehk allapoole müra piirväärtust.

Lisaks koostati mürakaardid halvima võimaliku olukorra jaoks ehk kui tuule kiirus on 8 m/s ja enam. Sellise tuulekiiruse juures hakkavad tuuliku helisid üldjuhul varjama tuule tekitatud helid. Halvima olukorra mürakaardil kajastatu ei ole pidev olukord ning sõltub ilmastikust ja on seega prognoosimatu. Halvimat olukorda saab võrrelda maksimaalse lubatud tööstusmüra tasemega olemasolevatel aladel, mis ei tohi ületada elamualadel kehtestatud taset rohkem kui 10 dBA ehk päeval 70 dB ja öösel 55 dB. Halvima olukorra kaart koostati vaid kindla tuulekiirusega ajahetke kohta, mille alusel on Mäli tuulepargi lähimate elamute juures müratasemed 40–45 dB ning Tamba tuulepargi lähimate elamute juures 45–50 dB. Arvestades tuuleparkide müra suhtelist häirivust ja müra kaardistamise tulemusi, võib eeldada, et vähemalt osad piirkonna elanikud tunnevad end tuuleparkide müra häirituna.

Mürakaardi tulemustega saab tutvuda Lääneranna valla veebilehel www.laanerannavald.ee.



KESKKONNAINVESTEERINGUTE
KESKUS

Peremehetu ehitise arvelevõtmise teade

Mihkel Kalmaru

Lääneranna valla planeeringu- ja arendusspetsialist

Lääneranna Vallavalitsus avaldab teadaande Vabariigi Valitsuse 8.08.1996 määruse nr 211 „Peremehetu ehitise hõivamise korra kinnitamine.” punkti 9 alusel.

Lääneranna Vallavalitsus teatab, et on võtnud arvele peremehetu ehitise Lääneranna vallas Rauksi külas Virvesauna kinnistul asuva elamu ehitisregistri koodiga 121282943.

Ehitis asub L-EST97 koordinaatidel XY: 6484776, 493015. Andmed viimase omaniku kohta puuduvad.

Vastuväiteid ehitise peremehetuse või selle kohaliku omavalitsuse poolt hõivamise kohta palume esitada 17. juunini 2019 Lääneranna Vallavalitsusele, aadressil Lääneranna Vallavalitsus, Jaama tn 1, Lihula linn, 90302 Pärnu maakond, e-post vallavalitsus@laaneranna.ee, telefon 472 4630.

Lääneranna vallas alustatakse teede renoveerimise, pindamise ja asfalteerimisega

Martin Tee

Lääneranna valla kommunaal- ja haldusosakonna abivallavanem

Lääneranna Vallavolikogu kinnitas jaanuariistungil Lääneranna valla teehoiukava aastateks 2019–2022. Vastavalt sellele on käesoleval aastal plaanis mitmed pindamis- ja asfalteerimis- ning kruusateede renoveerimistööd. Hetkel korraldab Lääneranna Vallavalitsus hanked erinevate tee-ehitustööde tellimiseks. Teetöid tehakse valdavalt 2019. aasta suvel ja sügisel.

Tänavu on kavas Hanila piirkonnas korrastada järgmised teelõigud: Kukuranna-Kaseküla tee 0,6 km ulatuses mustkatte rajamist ja Pajumaa tee 2,2 km kruuskatte renoveerimist.

Koonga piirkonnas on kavas kruuskatet uuendada Peantse teel 2,1 km, Roogoja teel 1,2 km, Kalli teel 1 km, Tammessaare teel 0,5 km, Pikavere teel 1,6 km, Pärnade alleel 0,2 km, Munakumäe teel 1,3 km, Munaku teel 0,7 km, Naissoo teel 0,7 km ja Väike-Tarva teel 0,1 km ulatuses. Veltsa teel rajatakse 1 km lõigul kruusateele tolmuva mustkate.

Lihula piirkonnas on kavas kruuskatet uuendada Vana-Tuudi teel 1,8 km ja Tominga teel (Saastna) 0,3 km ulatuses.

Varbla piirkonnas on kavas kruuskatet uuendada Vana Matsi teel 2,3 km ja Kulli-Rädi-Selja teel 1,2 km ulatuses. Puhkeküla ja Abromänniku teel kokku 3,5 km pikkusel lõigul rajatakse kruuskatele tolmuva mustkate.

Lisaks suurematele teeremontidele tehakse kogu vallas asfalt- ja mustkattega teedel amortiseerunud teekattega lõikudel korduspindamisi.

Lääneranna valda läbivate riigiteede remont

Käesoleval aastal teeb Maanteeamet ehitus- ja remonditöid üle 1800 km riigiteedest, arvestamata liiklusohutlikke kohti ja sildade ümberehitustöid.

Lääneranna valda läbivatest teedest on Maanteeametil kavas rekonstrueerida Risti-Virtsu-Kuivastu-Kuressaare maanteel Tuudi-Ridase lõik, mille eeldatav valmimise aeg on november 2019. Lisaks on kavas ka tolmuva katte ehitus Varbla-Väänja tee järgnevatele kilomeetritele 1,2–9,9.

Lääneranna valla esimene heakorrakonkurss „Kaunis Kodu” ootab rohkelt osavõtjaid

Maia Leola

Lääneranna valla keskkonna- ja arendusspetsialist

Lääneranna Vallavalitsus kuulutab välja valla esimese heakorrakonkursi, mille eesmärk on innustada omanikke korrastama oma kinnistuid, et aidata seeläbi kaasa Lääneranna valla meeldivamaks elukohaks muutmisele.

Lääneranna vallas on kindlasti väga palju hooneid ja kinnistuid, mis väärksid äramärkimist ja tunnustamist ning seetõttu kutsume üles nii valla elanikke kui ka kinnistu omanikke endid esitama konkursile kandidaate hiljemalt 20. maiks 2019 Lääneranna Vallavalitsusse elektroniliselt e-posti aadressile valitsus@laaneranna.ee või kirjalikult aadressile Jaama tn 1, Lihula 90302. Vabas vormis avaldus peab sisaldama kinnistu nime ja aadressi, omaniku nime ja kontaktandmeid.

Konkurss toimub neljas kategoorias:

- » Elamud tiheasustuses
- » Maakodud
- » Kortermajad
- » Sotsiaal-, äri- ja tootmisobjektid

Hindamisel arvestatakse kinnistu üldist heakorda, haljastust, väikevorme sobivust ümbritsevasse keskkonda ning terviklikku ruumimõju. Hinnatakse stiilsust, originaalsust, leidlikkust ning koha omapärase tulenevate võimaluste kasutamise oskust.

Konkursi hindamiskomisjon tutvub kinnistutega mai lõpus – juuni alguses ning teeb seejärel oma otsuse. Tulemused avaldatakse Lääneranna Teatajas ning valla veebilehel www.laanerannavald.ee.

Lihula päästekomando uus hoone sai valmis

Maris Moorits

Lääne päästkeskuse kommunikatsioonijuht

Märtsi viimasel reedel avati pidulikult Lihula päästekomando uus hoone. Ehitustööde käigus lammutati vana garaaž ja asemele ehitati kaks täismöötmega garaažiboksi põhi- ja paakautole. Lisaks rekonstrueeriti meeskonna olmeruumid, sh uuendati tehnosüsteemid, siseviimistlus ja muudeti plaanilahendus. Lihula päästekomando uus kodu on märkimisväärselt erinev endisest hoonest. Hoone pakub meeskonnale mugavat ning kaasaegsemat elu- ja töökeskkonda ning oluliselt paremaks muutusid nii tehnika kui ka varustuse hoolduseks ning hoidmiseks vajalikud tingimused.

Siseminister Katri Raik ütles, et iga päästja – ükskõik, milises Eesti otsas – on kulla hinnaga ning väärib parimaid võimalikke tingimusi. „Päästekomandode seisukord on nii mugavus- kui ka praktilistel kaalutlustel seetõttu väga oluline. Töötame selle nimel, et iga komando saaks rekonstrueeritud ning vastaks meeskonna vajadustele. Loodan, et paremad töötingimused rõõmustavad tänaseid, kuid ühtlasi meelitavad tööle ka uusi päästjaid,” ütles Raik.

„Päästja töö ei ole mitte ainult sündmustele reageerimine ja komando ei ole ainult koht, kus väljakutsete vahel hinge tõmmata. Komando on koht, kust omavalitsus ja kogukond saab innustust ning tuge turvalisema elukeskkonna ja ohutuskultuuri kujundamiseks, sest kogukonna koostegutsemise võime on turvalisuse tagamisel oluline,” ütles Päästeameti peadirektori asetäitja Tauno Suurkivi.

Riigi Kinnisvara AS kinnisvara arendus- ja ehitusdirektor Mihkel Mäger lisas, et iga päästehoone on nagu rätsepaülikond, kuhu on panustanud päästjad ise, et päästehoone funktsionaalsus oleks neile parim. „Päästehoone peab sobituma asukohta ja olema loodud siinseid päästjad silmas pidades, selle koostöö üle on meil ainult hea meel,” ütles Mäger.

Lääne päästkeskuse juht Heiki Soodla märkis, et Päästeametil on ohutuskultuuri kasvatamisel ülioluline roll. „Oleme aina rohkem investeerinud olmetingimuste parandamisse ja heasse varustusse, aga kindlasti peame enam investeerima meie kõige tähtsamasse varasse, inimestesse,” ning lisas, et soovides ohutuid ning turvalisi kodusid kõikidele teistele, peavad ka päästjate kodud korras olema. Lihula komandos töötab koos komandopealikuga 22 meest ning nad pakuvad lisaks maapäästevõimekusele veepäästening naftareostuskorjevõimekust. „Uude depoose peavad projekti järgi ära mahtuma veel päästetööde paat ja ATV,” lisas Heiki Soodla.

Riigi Kinnisvara ja ühispakkuja Pro Ehitus OÜ, KRTL OÜ ning Ösel Projekt OÜ sõlmisid lepingu juunis 2018 Lihula päästekomando ehitustööde töövõtulepingu summas 556 520 eurot.

Fotod: Kristina Kukk



Pärnumaa Merepääste MTÜ sai tänavu 10-aastaseks

Kaire Feld

Pärnumaa Merepääste MTÜ liige

Pärnumaa Merepääste MTÜ ühingu loomise vajalikkus tekkis aastal 2008, kui päästeti esimene merehädas olnud alus Paatsalu lähel. Idee realiseerus juba järgnenud aasta kevadel. Ühingu eesmärgiks sai soov pakuda piirkonnas merel käijatele mereturvalisust. Aastal 2010 loodi sidusorganisatsioon Eesti Vabatahtlik Mere- ja Järvepääste Ühing, kes koondab üle Eesti kokku vabatahtlikud merepäästjad.

Kümne tegevusaasta jooksul on Pärnumaa Merepääste MTÜ liikmed osalenud mitmetel koolitustel, meeskonnavahetuse programides, rahvusvahelistel ühisõppustel ja riiklikel päästeteemalistel aruteludel.

Täna on ühing arvestatav partner Politsei- ja Piirivalveametile mere turvalisuse tagamisel piirkonnas. Aastatega on kasvanud ühingu tehniline baas, kasutuses on päästekaater, mis ehitati Saaremaal spetsiaalselt meile piirkonna merepääste vajadusi silmas pidades. Lisaks on talviseks jääajaks mootorsaanid. Siin piirkonnas tuleb olulisena välja tuua ka merereostustõrje mobiilse konteineri olemasolu.

Tekkinud on ühing, mis on jätkusuutlik ja usaldusväärne. „Kümne aasta tulemusena on merepääste teenus toodud tarbijale lähemale, mis aitab tagada turvalisemat merepiirkonda. Samuti võib öelda, et meie ühingu reageerimiskiirus ja kvaliteet on oluliselt paranenud,” sõnas ühingu liige Rein Feld.

Kui rääkida tulevikuplaanidest on ühingu eesmärk tõsta veelgi teenuse kvaliteeti, suurendada liikmeskonda, viies läbi pidevalt erinevaid koolitusi, samuti vähendada reageerimisega sündmustele, täiendades selleks tehnilist baasi. Lisaks tõsta teadlikkust veeohutusest riskigruppide seas, et veeõnnetusi ära hoida. Ennetustöö ehk inimeste teadlikkuse tõstmine on väga oluline, sest see aitab ära hoida õnnetusi. Eelmisel aastal viisime läbi mitmeid üritusi Lääneranna vallas: külastasime kooli ja löime kaasa Lihula kohvikutepäeva tegeluskohvikutes. Eriti meelde jäävaks on osutunud koostöö Lihula lasteaiaga: talvel käisime rääkimas jääohutusest, suve alguses kohtusime kõikide Lääneranna valla koolilaste ja Põlvamaa Põlva- ja Puhkekeskuses toimunud laagris, kus rääkisime veeohutusest

ning sügisel kohtusime Lihula lasteaja uue rühmaga juba Paatsalus, mere ääres, kus tutvustasime oma tegevusi ning lapsed said proovida päästeparves olemist.

„Seoses kohe algava merehooajaga tuletame meelde, et enne merele minekut tuleb kindlasti üle vaadata oma veesõiduk ja tehnilised vahendid, kas kõik on tökorras ja hästi hooldatud. Kasutada tuleb korralikku päästevahustust! Sidevahendid olgu alati kaasas ja sama tähtis on ka navigatsioonioskus meelde tuletada. Samuti on oluline meeles pidada häid meretavasid ja käitumisreegleid merel olles,“ ütles ühingu liige Marko Puusepp.

Rääkides info levikust, nentis Rein Feld, et kuigi Pärnumaa Merepääste MTÜ on tegutsenud juba pikemat aega, on nad siiski tuttavad vaid teatud ringkonnas: „Kahjuks ei jõua info meist kõigi merelkäijateni piirkonnas, mistõttu kutsume siinkohal kõiki üles meie kontakte oma telefoni salvestama, et vajadusel saaks otse ühendust võtta. Aga merehädas olles, olukorras, kus inimelud on ohus, tuleb esmalt helistada hädaabinumbri 112.

Pärnumaa Merepääste MTÜ poole võib pöörduda erinevate küsimustega: mereohutus, paatide remont ja hooldus, navigatsioon või mõni muu mereteema. Kui me ei peaks oskama mõnele küsimusele kohe vastust leida, siis vähemalt saame selle küsimuse suunata õigele spetsialistile.

Kui sul tekkis seda artiklit lugedes soov saada meie ühingu täpsemalt teada, oleme alati valmis oma tegevusi tutvustama, osalema kohalikel üritustel või korraldama mereturvalisuse üritusi. Parima ettekujutuse saabki antud valdkonnast omal nahal kogedes.

Kui tunned, et soovid ka ise saada üheks vabatahtlikuks päästjaks meie seas – võta julgelt ühendust. Kodulehelt www.parnumaasar.ee leiab lisainfot meie tegevuste kohta.

Pärnumaa Merepääste MTÜ kontakt: +372 502 8040

Fotod: Kaire Feld



In memoriam Taivo Kastepõld – väsimatu looduskaitaja

(2.09.1942–19.03.2019)

Kaja Lotman
Endine kolleeg



Taivo Kastepõld sündis Tartumaal kauni Saadjärve ääres. Esimesi loodusvaatlusi aitas teha vanaema, kes tundis hästi kohalikku loodust. Huvilise koolipoisina osales ta tihti Tartu Riikliku Ülikooli zooloogia kateedri tudengite korraldatud ekskursioonidel ning abistas Zooloogia ja Botaanika Instituudi teadureid. Ta astus varakult Eesti Loodusuurijate Seltsi noorte sektsiooni.

Esimest korda sattus Taivo Matsallu 1959. aastal, kui tuli koolipoisina appi linde loendama. Sven Onno, kes tol ajal juhtis lindude uuringuid Matsalus, on Penijõe päevaraamatus jäädvustanud selle sündmuse nii:

„Saabusime välitöödelt ja teepeal võtsime peale ühe väga väikese poisi suure kohvriga. Selgus, et see on meie uus abiline Taivo Kastepõld. Mõne tunniga suutis ta minu toas teha kultuurirevolutsiooni ja pani isegi lilled lauale.”

Lõplikult asus Taivo tööle Matsalu Riiklikul Looduskaitsealal 1970. aastal. Talle pakkus huvi lindude rööngastamine. Tol ajal asus Eesti rööngastuskeskus Tartus. Taivol oli vajadus kõikjal korda luua. Ta hakkas Tartu rööngastusandmeid korraldama, tuues kaustikute kaupa andmeid Matsallu, kus

ta neid öösiti ümber kirjutas. Ilmnes, et rööngastusandmetes oli suur segadus. Taivol tekkis mõte hakata ise rööngastusega tegelema ja tuua keskus üle Matsallu. Tartu Riikliku Ülikooli teadusnõukogu oli selle vastu.

Rööngastamine andis palju huvitavaid andmeid teadusele ja seoses vajadusega uurida tuttavdi bioloogiat, tekkis suur rööngaste puudus. Taivo pöördus vanade tuttavate poole abi saamiseks. Endine kolleeg Rööngdeni tehastest, kus ta oli sunnitud töötama aastatel 1960–1961, valmistas numbrite matriitsid ja rööngaste valmistamiseks sobivad töövahendid. Tuttav lendur Tartu lennuväljalt andis alumiiniumitükke ja rööngaste valmistamine läks lahti. Selline suur organiseerimisvõime pühkis kõigil kahtluse sellest, et rööngastuskeskus peaks asuma just Matsalus. Esimesed linnud, sõnu „ESTONIA MATSALU” kandvate rööngastega, märgistas Taivo Kastepõld 14. juunil 1970 Matsalu lahel Kolmenasva saarel. Rööngad sai jalga 22 jõgitiirupoeaga.

1990ndate alguses oli vaja hakata nõukogudeaegset looduskaitset Eesti omaks kujundama. Ligi 100 inimesega Matsalu Riikliku Looduskaitseala asutus oli vaja ümber kujundada väikeseks, aga võimekaks meeskonnaks. Looduskaitset vaadati sel ajal terviklikult. Meeskond ehk administratsioon pidi hakkama saama looduskaitse praktiliste töödega kaitsealadel, seire ja teadustööga, järelevalve, tegevusteks lubade andmise ning ka külastuse ja turismikorraldusega. Matsalu rööngastega olid laia maailma sõna MATSALU viinud juba sajad tuhanded linnud ja piiride avanemisega sai Matsalust omamoodi linnuhuviliste turismikeskus. Isegi Soome YLE Radio korrespondent Veiko Neuvonen tegi igal kevadel Penijõelt otseülekandeid. Matsalu piirkond pälvis

tähelepanu ja üsna pea sai looduskaitsealast 2004. aastal Eesti viies rahvuspark.

Ümberkorraldused looduskaitstes viisid selleni, et endised administratsioonid liideti ja nii jäi Taivo viimaseks Matsalu rahvusparki direktoriks.

Taivo suurimaks looduskaitsealaseks saavutuseks tuleb aga pidada Lihula maastikukaitseala rajamist. Lihula raba on Lihula linnale oluline puhta vee reservuaar, kuid raba on ka ülitähtis linnuala, kus on hinnatud kaks korda tihedam lindude pesitus kui Eesti rabades keskmiselt.

Suure töö tegi Taivo ka praeguse rahvusparki keskuse kujundamisel ja Penijõe mõisa taastamisel, kus hakati kasutama selle aja kohta uudseid lahendusi – invatõstuk, maaküte ja soojusvahetusega ventilatsioon.

Taivo Kastepõld lahkus meie hulgast just kevade algul, kuid temast jääb mälestus kui töökast ja väsimatust looduskaitsejast, kes on tuntust toonud nii Matsalule, Lihulale kui ka praegusele Lääneranna vallale.

Taivo Kastepõld:

- » Sündis 2. septembril 1942 Tartumaal, Salu külas
- » 2002 Valgetähe IV klassi teenetemärk
- » 2012 Eerik Kumari looduskaitsepreemia
- » 2013 Lihula aukodaniku nimetus
- » On avaldanud üle saja teadusartikli

Pärnumaa Märjad Käpad MTÜ käis Vatlas lastele koeri tutvustamas

Anni Pea
Vatla Külaseltsi liige

Vatla Külaselts avas veebruarikuus mõisa teisel korrus lastele mängutoa ja seda tänu heade inimeste annetustele. Kokku kogutud mänguasju ja mööblit sai hulga ning riulid-kapid täitsid nädala jooksul uute ja viisakate leludega. Vatla mõisas toimetav Vatla Külaselts soovib mõisale elu taas sisse puhuda ja tänu kohalikele aktivistidele korraldatakse seal nii lastele kui ka täiskasvanutele meelelahutusüritusi.

29. märtsi õhtul toimunud Vatla mõisa lasteõhtule kogunes üle 40 huvilise ja õhtu tähtedeks olid kaks imevahvat newfoundlandi tõugu vetelpäästekoera. Hiie Paasi ja Ivar Lindepuu peres kasvab kaks tubli njuufat. Eike on 8-aastane ja Arabella 5-kuune. Aktiivselt vabatahtlike päästjatena tegelev paar käib lastele ja täiskasvanutele tutvustamas vetelpäästekoeri ning rääkimas ohutuse ja esmaabi teemadel. Suurt osavõttu soosis kaunis päikesepaisteline ilm, võimaldades lastel koos koertega õues hullata. Koertega tutvus tehtud, koguneti mõisa saali, kus njuufade omanik Hiie Paas rääkis lähemalt oma tööst koertega, vabatahtliku päästjana ja koerte koolitajana töötamisest.

Kanada rannikul asuva Newfoundlandi saare järgi nime saanud koeratõug on üks levinumaid Vetelpäästekoeraks kasutatavaid tõuge. 19. sajandi algul hakati njuufasid Euroopas kasutama vetelpäästekoertena, kuna need koerad ei kõhkle ka kõige kehvema ilmaga vette appi tormamast. Newfoundlandi tõu aretamise algne eesmärk oli luua koer, kes aitaks raskeid võrke veest välja tõmmata, vette kukkunud kalu püüda ning peremeest uppumisest päästa. See suur ja hella hingega hiiglane on nüüdseks levinud perekoer ja lastele tore kaaslane.

Pärnumaa Märjad Käpad MTÜ on 2019. aastal jaanuarikuus asutatud mittetulundusühing, mis tegeleb ohutuse propageerimisega. Kui enimlevinuid päästeorganisatsioonide ja ohutusega seotud teemasid on lastele siiani juba lasteaias ja koolis lähemalt tutvustatud, siis vetelpääste ja vetelpäästekoerad on üks haruldasemaid päästeliidu osasid, mida väga tihedalt ei propageerita.

Vatla mõisas jagati tarkust ohutuse teemadel maal ja merel, tutvustati newfoundlandi tõugu lähemalt ning räägiti päästekoera tähtsusest päästeoperatsioonidel. Lastele pakkus enim rõõmu koerte paitamine ja nendega koos mängimine. Peale põhiosa lõppu söödi koos kooki ja kõik lapsed said edasi mängutappa mängima minna.

Foto: Mariann Peksar



Varbla kogukond sai lauateniselaaua

Anna Palusalu
Projektijuht

Aprilli keskpaigas paigaldasid Varbla piirkonna noored Varbla keskusesse lauateniselaaua. Laud soetati kohaliku omaalgatuse programmi toel ning tegemist on Euroopa suurima lauateniselaudade tootja Cornilleau lauaga.

Lauateniselaud on kõigile kasutamiseks ning MTÜ Varbla Külaselts loodab, et kogukond võtab laua kasutusse. Laua lisandumisega on täienenud Varbla keskus vaba aja veetmise võimalused ka täiskasvanutele ning jõudumööda leiame uusi mõtteid, mida Varbla keskus veel ellu viia.

Foto: Karin Lumera



Hermi Vain tähistas 90. aasta juubelit

Aprilli keskel, 15. kuupäeval tähistas Lihula Keskkooli õpilane ning kauaaegne pedagoog, Kause külast pärit Hermi Vain oma 90. sünnipäeva.

Hermi Vain sündis 15. aprillil 1929. aastal Kause külas Vana-Traguni talus. 1943. aastal lõpetas ta Hanila 6-klassilise kooli. Õpingud jätkusid Lihula Keskkoolis, need venisid sõja tõttu, lõputunnistuse sai Hermi 1949. aastal. Haridustee jätkamisel langes valik Tallinna Õpetajate Instituudile, seal omandas ta kahe aastaga loodusloo- ja geograafia õpetaja kutse.

Pärast instituudi lõpetamist 1951. aastal otsustas Hermi töökoha valimisel Hiiumaa kasuks – ikkagi meretagune koht, laevasõit ja piiritsoon. Algul oli noorel mehel kavatsus kolm suunamisaastat seal ära olla, siis vaadata mujal Eestimaal ringi. Juhtus aga nii, et Hermi jäi Hiiumaale kooliõpetajaks koguni 34 aastaks, algul Jausa koolis, 1953. aastast Kärkla Keskkoolis. 1957. aastal lõpetas ta Tallinna Pedagoogilise Instituudi kaugõppe osakonna loodusteaduse ja keemia erialal. Lisaks Kärkla Keskkoolele andis Hermi tunde ka Kärkla Õhtukoolis.

1985. aastal naasis Hermi oma sünnikoju ja andis aastatel 1985–2001 tunde oma kunagises koolis, Lihula Keskkoolis.

Hermi oli aktiivne matkaja, osales Hiiumaa looduskaitse arendamises, tegeles lindude rööngastamisega. Ta oli Hiiumaal üks orienteerumisspordi harrastusele alusepanijatest. Veel tegeles ta aastaid rajooni ametiühingu tööga.

Kodukandis tagasi olles leidis Hermi endas tahet ja jõudu ellu äratada EELK Hanila Pauluse kogudus ja kirik. Tänu tema visale asjaajamisele saadi rahastus tänu Muinsuskaitseameti ja annetajatena ning 1991. aastal algasid kiriku restaureerimistööd. Hiljem läks restaureerimistööde juhtimine ja korraldamine üle teistesse kättesse.

Koostöös Hanila Muuseumiga korraldas Hermi üritusi tähistamiseks erinevaid Hanila kiriku ja kohaliku piirkonna ajaloo seonduvaid tähtpäevi ja sündmusi. Mitmed ettekanded koostas Hermi ise.



Samuti organiseeris ta ekskursioone mööda Eestit, mille üks eesmärke oli tutvuda erinevate kirikutega. Alati oli tal ette valmistatud sisukas reisikava.

Varem tegutsenud Virtsu Harrastusmuuseum on saanud Hermi käest mitmeid huvitavaid materjale, arhiividest otsitud ja saksa keelest tõlgitud, mis käsitlevad vanemat mõisaajaga siinkandis.

Lisaks Hanila koguduse taasloomisele võttis Hermi 1992. aastal EAÖK Uue-Virtsu Kristuse Sündimise koguduse taasloomise enda vedada. Hermi isa Aleksander Vain oli omal ajal kauaaegne Kömsi kiriku hoidja. Kirikuhuone puudumise tõttu remonditi kogudusemajas oma jõududega toetusrahade abil mõned ruumid ja sisustati väike kabel jumalateenistuste läbiviimiseks. Tänapäeval on Hermi väikese koguduse hing ja kooshoidja.

2010. aasta jaanuaris tunnustas Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik Hermi teeneid ja andis talle koguduseelu edendamise eest Püha Märterpiiskop Platoni III järgu ordeni.

2010. aasta veebruaris omistas Hanila vallavolikogu Hermile aunimetuse „Maasool“.

Sidet Hiiumaaga hoiab Hermi pidevalt, loeb maakonna-lehte ja hiidlaste avaldatud raamatuid. Sagedasti võtab ette reisi saarele, et külastada vanu tuttavaid või talle huvi pakuvaid üritusi. 34 Hiiumaal oldud aastaga said saar ja tema inimesed omaseks ja võtsid hiidlased Hermigi omaks.

Hermi on alati rõõmsameelne, abivalmis, intelligentne. Ta on oma mitmekülgsete kultuuriliste huvid ja laialdaste teadmistega, kohusetundliku kodanikuna ja tagasihoidliku elustiiliga ehe näide ühest tublist haritud eesti mehest.

Õnnitleme Hermit juubeli puhul ning soovime tugevat tervist!

Täismahus artikkel koos õnnitlustega on kättesaadav Lääneranna Teataja veebiportaalist ajaleht.laaneranna.ee

Foto: Mart Mõniste

Kallis Hermi!

Oma mõttemaailmas näen end taas Sinu õueväravas, ikka sammumas põlispudest mööda Sinu koduukseni, koputamas ja astumas sisse. Mis oli mul küll sinna asja? Veel üks mälupilt aastast 1993. Vanas Hanila vallamajas ümber pika laua istusid koos inimesed, kes pidasid aru ja seadsid sihte, unistasid üheskoos, missuguseks peab saama vastsündinud Oma Kodukoha Muuseum. Me unistasime suurelt. Sa olid kohal, olid juures, olid osaline, esivanemate pärand oli Sulle tähtis, selle alles hoidmine ja edasikandmine olid Sinu jaoks hindamatud väärtused. Selle pika laua ääres vanas Hanila vallamajas oli ka Hanila Muuseumi Seltsi algus. Tänu üle 40 seltsiliikmele ja veel paljudele muuseumisõpradele siitsamast Hanilast ning üle kogu Eesti ja veel kaugemaltki, need kunagised julged unistused hakkasid

tõeks saama. Sa olid juures, olid kohal, olid osaline – nõu ja jõuga. Võib-olla puhuti vaikelt ja märkamatuult, aga seda kuuldavamalt ... Betti Alver laulis kunagi:

*Räägi tasa minuga,
siis mu kuulmine on ergem.
Räägi tasa minuga,
tasa taibata on kergem.*

Betti Alveri sõnad on needki:

*Inimröömu, hingehärm
tunnen-taban läbi tuule.
Ainult surnud sõnalärmi
kuuldeski mu kõrv ei kuule.*

Ajad muutuvad, koos sellega väärtushinnangud ja väärtuste hindajad, aga kõrvad on meil sõnakuulmatud ja kuulavad ikka. Kutsun Sind hetkeks tagasi alguse juurde. Andku Sulle lootust ja meelerahu mälukild ühest tuulisest sügispäevast ja sel päeval lausunud sõnadest vana koolimaja trepil, sest

sõnadel on võimas võlujõud. „...mida kiirem areng, seda tähtsam on side minevikuga. Meie tänased sammud on kiired. Seepärast on ajalugu meile väga oluline. /---/ Soovin Hanila vallale, et ajalugu sisendaks vallale jõudu ja uhkust, eneseusaldust edasi minna. Et ajaloo võimsad juured toidaksid Eesti tugevat tulevikku.“

Kallis Hermi, soovin Sinule, Hanila Muuseumi Seltsi auliikmele, palju õnne 90. sünnipäeval, tugevat tervist ja meelerahu, ikka kauneid unistusi ja nende täitumist. Usun siiralt, et nende soovidega ühineb oma taevastel radadel Lennart, kes meile kunagi kuulutas: „Kõik teed viivad Hanilasse.“

Ärgu rohtugu sõprade rada Sinu õuele!

Hanila muuseumi sõprade nimel
Laine Vesker

Lääneranna valla kultuurikava

Mai

8.05 kell 19.00 Lihula kultuurimajas film „Suur seiklus”. Pilet 3 €

10.05 kell 18.00 Lihula kultuurimajas kontsert „Laulud emale”. Esinevad Ravila laulu- ja tantsustuudio lapsed Harjumaalt ning Iren Sieberki Lihula Gümnaasiumi algklasside laululapsed.

10.05 kell 19.00 Vatla rahvamajas kevadkontsert. Esinevad Vatla naisansambel ja Metsküla Algkooli pereühm. Vaadata saab Lihula Lillkirja Seltsi käsitöönäitust

12.05 kell 10.00 Kõmsi rahvamajas emadepäeva kevadlaul. Suures valikus taimi, istikuid, emadepäevaks sobivaid kingitusi ja palju muud. Kohal Päidre ja Arli puukool. Mitmekülgne valik tööstuskaupa. Info ja müügikohtade broneerimine 525 3236, komsirm@laaneranna.ee

15.05 kell 19.00 Lihula Kultuurimajas Vana Baskini Teater Mika Myllyaho etendusega „Garaaz”. Polygon Teatri ja Vana Baskini Teatri koostööprojekt, milles mängivad Tõnu Oja ja Andrus Eelmäe. Pilet 17/15 €, piletid saadaval ka Piletilevis

19.05 kell 14.00 EELK Karuse Püha Margareeta kirikus armulauaga jumalateenistus

19.05 kell 15.00 EELK Kirbla Püha Nikolause kirikus armulauaga jumalateenistus

22.05 kell 19.00 Lihula kultuurimajas film „Suur seiklus”. Pilet 3 €

24.05 kell 17.00 Lihula kultuurimajas Wisconsin ülikooli (USA) orkestrite kontsert. Tunnustatud muusikaõppega ülikooli orkester ja bigbänd Läti-Eesti kontsertturneel mitmekesise repertuaariga. Eestis kontserdid ainult Lihulas, Avinurmes ja Võrus! Igal pool teeb soojenduse kohalik kollektiiv. Tasuta

25.05 kell 17.00 Varbla rahvamajas Varbla rahvamaja 40. sünnipäevapidu. Esinevad rahvamaja taidluskollektiivid, instrumentaaltrio LA PHONIX, tantsuks mängib ansambel Härra Kuu. Avatud käsitööringide näitus ja kohvik (Roosi & Roosa catering), sünnipäevatort. Info ja kohtade broneerimine 528 2621 või anneli.lobjakas@laaneranna.ee. Pääse peole 5 €

25.05 kell 19.00 Lihulas Sakste Majas (Tallinna mnt 23) kontsert. Esineb Texasest pärit Austin Miller, keda peetakse üheks parimaks folkartistiks Ameerikas. Pilet 10 €

26.05 kell 9.00 Lihula linnusemäel kevadlaul. Müügil lilled, istikud, taimed, tööstuskaup ja palju muud! Oma kauplemissoovist palutakse teada anda telefonil 477 8191 või e-kirja teel kultuurimaja@lihula.ee

Juuni

1.06 kell 11.00 Varbla kirikus EELK Lääne Praostkonna- ja laulupäev

1.06 kell 18.00 Lihula Eliisabeti kirikus Tütarlastekoor REEDE 25. sünnipäeva kontsert koos koori vilistlaskeoriga

2.06 kell 15.00 EELK Kirbla Püha Nikolause kirikus armulauaga jumalateenistus

3.06 kell 17.00 Ridase vabaõhuplatsil Lääneranna valla lasteaedade laulumängupidu. Esinevad lapsed Varbla, Lõpe, Koonga, Virtsu ja Kõmsi kooli lasteaiarühmadest ning Lihula lasteaiast

7.06 kell 21.00 Matsi sadamas suvine tantsuõhtu ansambliga Väliharf. Retrovideo VJ Aare Raidsoo. Toitlust pakub Kelmar Catering. Pilet 8 €

9.06 kell 11.00 XXVII laulu- ja XX tantsupeo „Minu arm” tuletulemine ühes Lääneranna valla taidlejate peoga „Oma pidu”

14.06 kell 19.00 Lihula Eliisabeti kirikus Iris Kivisäki soolokontsert „Lauluks muutsin end”

16.06 kell 14.00 Kirbla kalmistul kalmistupüha. Kell 15.00 missa kirikus

22.06 kell 20.00 Virtsu pargis jaanipäeva tähistamine

22.06 kell 21.00 Lihula linnusemäel jaanik. Pilet 5 € (eelkooliealised tasuta). Esineb ansambel Meie Mees, vahepausidel esineb mustlastantsu ansambel Al Sol.

23.06 kell 20.00 Ridase vabaõhuplatsil jaaniõhtu. Kavas traditsiooniline rahvatants ja programm lastele, batuut. Ansambel C-duur, DJ Cozzo ja Kelmar Catering. Lisainfo: 525 3236 või komsirm@laaneranna.ee

23.06 kell 21.00 Kulli kiigeplatsil jaaniõhtu. Tantsuks mängib ansambel XXL, avatud kohvik

29.06 kell 10.00 Tuudi külaplatsil Lääneranna valla suvemängud. Sportlikud alad nii noortele, kui vanematele. Tule ja veeda üks vägev ja sporti täis päev Tuudil

29.06 kell 20.00 Tuudi külaplatsil traditsiooniline külapidu eeskava, tantsu ja lõkkega

Näitused

Lihula Kultuurimajas on 10.–19. maini avatud Lääneranna valla laste loomingu näitus

Lihula Raamatukogus on mai lõpuni avatud näitus „Suured fotod väikestest tegelastest: ämblikud, putukad, linnud”. Fotode autor teeb kaastööd saatele „Osoon”

Hea kultuuri- ja spordiürituse korraldaja!

Kui ka Sina soovid, et info Sinu korraldatava koolituse, kontserdi, ühistluse, laada, külapäeva, näituse avamise või mõne muu vahva ürituse kohta jõuaks tuhandete meie valla elanikeni, lisa teave aegsasti veebilehele www.kultuurikava.ee.

See on tasuta ning üllilhtne.

Laulu- ja tantsupeo „Minu arm” tule tulemine ning Lääneranna valla teine „Oma pidu”

Tiina Lobja

Lihula Kultuurikeskuse direktor

XXVII laulu- ja XX tantsupeo tule tulemine on avamäng juubelipeole, kandes endaga laulu- ja tantsupeo väärtusi ja väge igasse Eestimaa nurka. Tule tulemise traditsioon saab tänavu 50-aastaseks – esimest korda toimus üle-eestiline Tule tulemine 1969. aastal seoses laulupeo sajanda juubeliga.

XXVII laulu- ja XX tantsupeo tule teekond saab alguse 1. juunil Tartust ning tuli jõuab pärast 4200 kilomeetrist teekonda 4. juuli õhtuks Kalevi staadionile. Kokku 33 päeva kestval üle-eestilisel teekonnal peatub tuli Pärnu maakonnas koguni kolm päeva.

Meie valda jõuab tuli Raplamaalt Vigala pargist Lihula kõlakotta 9. juunil kell 10.50 ning juba 10 minutit hiljem algab samas kohas järjekorras teine „Oma pidu”, kuhu on oodatud kõik Lääneranna valla tantsijad, lauljad ja pillimehed. Pidulavastab siitkandist pärit ning Tallinna Ülikoolis tantsukunsti ja koreograafiat õppinud Mari-Liis Pruul, kes on Kõmsil tegutseva KÕITI Teatri lavastaja ning on teinud aastaid koostööd Gustav Adolphi Gümnaasiumiga ning muuhulgas lavastanud koos Jaak Juskega „Eesti Vabariik 150” filmimuusikalavastuse.

Laulupeo tuli liigub 9. juunil edasi Koonga mõisa juurde, kus kell 12.25 tervitavad seda Koonga kooli õpilased, ning siis juba Pärnu-Jaagupisse. Meie „Oma pidu” kestab aga nii kaua, kuni on osalejaid ja huvilisi.

Tuleteekonnal liiguvad tulega kaasa ka tehniline meeskond ja ERR. Tuleteekonda saad jälgida laulupeo koduleheküljel.

Lihula Kultuurikeskus ootab kõiki Lääneranna vallas tegutsevaid kollektiive registreeruma telefonil 477 8191 või 5620 5433. Etteruttavalt anname teada, et proov toimub 8. juunil kell 11.00–15.00.

Ootame rohket osavõttu ning pealtvaatajaid! Tule ise ja võta sõber kaasa. Pane selga ka rahvariided!

Foto: Eliise Tiidussalu



Lihula Raamatukogus on avatud nukunäitus

Maikuu esimesest reedest on Lihula raamatukogus avatud nukunäitus, kus huvilised saavad vaadata kaunites riietes Barbiesid, aga ka teise ringi poodidest „päästetud” ja korda tehtud nukke. Näituse krooniks on aga kaks mõisaaegset nukku, mis pärinevad Matsalus elava parunessi Renate von der Pahleni erakogust.

Eili, Elje ja Elmi on kolm õde, kes kõik armastavad õmblemist ja nukke. Võib öelda, et naiste ühishobi pärineb nende emalt, kes oli meeste ülerõivate rätsep. Oma esimese nukukleidi õmbles Eili Laos nelja-aastaselt. „Tänapäeva lapsed, tüdrukud, ei oska enam nukkudega mängida, millest on väga kahju,” ütleb Eili, kelle sõnul saab nuku abil imiteerida neid tegevusi, mida vanemadki teevad. Rollimängude mängimine õpetab lapsi teistega arvestama ja lahkhelid pigem sõnadega lahendama, nukuriie õmblemine arendab aga peenmotoorikat ja loovust.

Naiste kirk nukkude vastu on aga nii suur, et nii mõnigi mänguasi, mis teise ringi poes nukrutseb, viiakse koju, pestakse hoolikalt puhtaks ning riietatakse taas ilusatesse käsitööna valminud rõivastesse. „Kord käisin kasutatud asjade kaupluses niisama ringi vaatamas, kui ühtäkki nägin aegu näinud nukku. Mul oli nii kahju, et sellega ei tahtnud keegi mängida – oli teine ju nii must, räpane, juuksed salkus ja riidedki koledad, et tundsin, et pean ta omale võtma,” rääkis Eili, kes kohemaid nuku ka ostis ja koju tõi. „Pesin ta ilusti ära ja ennäe, mustad juuksed said ühtäkki valgeks ning nuku nägu oli oluliselt ilmekam kui enne.”

Selle jutu peale tõi Lihula raamatukoguhoidja Ulvi Põhako välja kaks lastetoas olnud nukku, mis olid samuti

päevinäinud. „Kas sa tahaksid need vormi ajada?” küsis Ulvi Eililt. „Aga miks mitte? Pärast ütled, et need pole need samad nukud,” naljatles Eili. Nii saidki nukud Eilile kaasa antud ning lepiti ühiselt kokku, et maikuu lõpupoole, kui nukud on korda tehtud, korraldatakse näituse raames ka üks töötuba, kus kõik huvilised saavad õppida nukuriie meisterdamist. Töötuba hõigatakse välja nädal-paar enne toimumist, seega tasub hoolikalt jälgida nii kultuurikava.ee lehte kui ka Lihula raamatukogu sotsiaalmeediakanaleid ja välireklaami.

Barbie
nukunäitus

Tule tähistada
Barbie 60. sünnipäeva
koos uute ja vanade nukkudega
Lihula raamatukogus
alates 3. maist.

barbie: pixabay.com

Lääneranna valla laste laulumängupäev toimub sel aastal Ridasel

Pille Saarmäe

Kõmsi Lastead-Algkooli direktor

Kõik sai alguse sellest, kui Lihula lasteaed 2017. aasta 1. juunil oma lasteaia 45. juubelisünnipäeva pidas ja tulevase ühisvalla lasteaiaid kokku kutsus. Pidu koos Tipi ja Täpiga sai sedavõrd vahva, et järgmisel aastal tuli lasteaedade ühispidu korrata.

Taas Lihulas ja Lihula lasteaia korraldatud ühispidu juhtisid Mart ja Anu. Ja taas sai üks väga vahva pidu maha peetud. Siit sai alguse traditsioon, et juuni alguses tuleb igal aastal üks ühine pidu pidada, kuid tore oleks näha ka teiste lasteaedade kodukohti ja väljakuid. Piduläks rändama. Esiimeseks peatuspaigaks sai Kõmsi, Ridase vabaõhuplats.

Pidu Ridasel toimub 3. juunil kell 17.00. Eelmised kogunemised on näidanud, et ühise peo algusesse sobib lõbus rongkäik, et kõiki külalisi näha ja tervitada. Nii toimub rongkäik ka sellel aastal.

Nende pidude üks eesmärk on hoida meeles ja elus vanad head laulud-mängud.

Ridase peol saab kaasa laulda ja tantsida „Kui sul tuju hea“ ja „Mul on üks tore tädi“ järgi. Iga lasteaed valmistab lisaks ette paar oma laulumängu. Nii saab kava mitmekülgne ja vaheldusrikas.

Laulumängudega kaasa laulavad väikesed solistid või võtab pilli kätte õpetaja ise.

Üks üllatus on meil ka varuks, aga sellest juba siis, kui pidu lähemale jõuab.

Ootame kõiki lahkesti laste oma pidu vaatama ja kuulama!

Spordi uudised

18. märts – 21. aprill

Jalgpall

U14 II liigas Põhi/Lääs piirkonnas mängiv Lõuna-Läänemaa JK on 18. aprillil seisuga pidanud kokku kolm mängu: Pärnu JK Poseidoni, Läänemaa JK ja Keila JK vastu. Kolmest mängust kolm kaotati ning hetkel ollakse tabeli 8. kohal.

Kergejõustik

22. märtsil osales peaaegu kogu Lõuna-Läänemaa JK U14 noortevõistkond Pärnus toimunud, Pärnumaa TV10 olümpiastardi III etapil. Noored jalgpallurid said end proovile panna kaugus- ja kõrgushüppes ning kuulitõukes. Nooremate ja vanemate poiste võistlustes püstitati kokku 14 isiklikku rekordit, medalini küündis kolm, finaali, ehk kaheksa parima hulka sai aga koguni kaheksa, vabariigi finaaletapil pääsu normatiivist, mis on igal alal tavaliselt ülikõrge, sai jagu üks noormees. Keiro Ristikivi hüppas kaugust 4.50, millega ületas vabariigi finaaloistlusele pääsu 10 sentimeetriga. Kert-Kristjan Peet sai kuulitõukes III koha tulemusega 9.04. Ken-Indrek Klimpuš tõukas kuuli 10.13 meetrit, mis andis talle II koha. Veel osalesid Kenneth Lomp, Ats Kaasik, Raikko Kanter, Paul Lomp, Kevin Leemets ja Joonas Vestli. Täpsemad tulemused on avaldatud Lääneranna Teataja veebiväljaandes ajaleht.laaneranna.ee.

22. märtsil toimusid TÜ kergejõustikuhallis Eesti kõrgkoolide ja kutsekoolide lahtised sisekergejõustiku meistri-võistlused, kus osales ka Lääneranna valla noormees Kaspar Arusalu. Eesti Maaülikooli esindav noormees saavutas kaugushüppes II koha tulemusega 6.90, kaotades võitjale vaid ühe sentimeetriga. 60 m jooksus tuli Kaspar 5. kohale tulemusega 7.45.

6. aprillil toimus Haapsalu 10 kilomeetri maanteejooks, mille võistluskavas oli ka 5-kilomeetrine distants noortele. Lääneranna vallast tegid jooksul kaasa Mari-Ann Järve ning tema lapsed Claudia ja Tambet, Minna Veedler ning tema vennad Laur ja Raul Oberschneider ning Martin Murre. Jooksusõbrad tegid korraliku võistluse: mitmed said hakkama oma parimate tulemustega ning osad kirjutasid oma nimed ka meie Lõuna-Läänemaa kõigi aegade kerge-

jõustiku edetabelisse. Täpsemad tulemused on avaldatud Lääneranna Teataja veebiväljaandes ajaleht.laaneranna.ee.

17. aprillil toimusid Pärnus Niidupargi staadionil Pärnu lahtised heitevõistlused, mille kavas oli vasara- ja kettaheide ning kuulitõuge. Lääneranna vallast osalesid võistlustel Gertu Küttmann ning Kaaro ja Jüri Saarmäe. Kaaro Saarmäe saavutas poiste U18 kuulitõukes ja kettaheites III koha vastavalt tulemustega 11.45 ning 33.75. Jüri Saarmäe saavutas meesveteranide kettaheites I koha tulemusega 30.55. Gertu Küttmann tegi kaasa kõigil kolmel alal ning kõigil saavutas ka I koha. Tütarlaste U18 kettaheites sai tulemuseks kirja 33.81, kuulitõukes isiklik rekord 14.74 ning vasaraheites 51.94.

Lauatennis

23. märtsil toimus Aseris Balteco Eesti 2018/2019 võistkondlike meistrivõistluste finaali, kus TalTechi eest mängisid Lääneranna valla noormehed Toomas Vestli ja Aaro Öismets, neile lisaks Krister-Erik Etulaid ning Janar Ignahhin, kes üheskoos võitsid Eesti esiliiga ning said kutse kõrgliigasse. Täismahus artikkel on kättesaadav Lääneranna Teataja veebiväljaandes, mille leiate aadressil ajaleht.laaneranna.ee.

7. aprillil toimusid Pärnu-Jaagupi spordihoones Pärnumaa meistrivõistlused lauatennis, millest võttis osa ka Lääneranna valla noormees Aaro Öismets, kes võitis 23 konkurenti seas Pärnumaa meistritiitli.

Maadlus

13. aprillil toimusid Vändra Gümnaasiumis 53. Vändra lahtine matt kreeka-roma ja naistemadluses, millest võtsid osa ka Lääneranna valla noormaadlejad. 2004–2008 sündinute seas saavutas Charli Takk (–33 kg) 5. ja Ats Kaasik (–37 kg) 16. koha, 2009 ja nooremate seas võistelnud Lauri Laev (–35 kg) 10., Stefan-Lauri Mölder III ja Alvar Nikkel (–68 kg) samuti III koha. Tütarlaste seas võitis Mia-Jessica Mölder (–30 kg) II koha. Täiskasvanute arvestuses tegi kaasa Martin Mägist (–67 kg) ja saavutas 4. koha.

SPORT

20. aprillil toimusid Luunjas 42. Jaan Jaago mälestusvõistlused, millest võtsid osa ka RJK Leolas treenivad noor- maadlejad. 2006 ja noortemate seas saavutas Mia-Jessica Mölder (-26 kg) 5. koha. Kadettide vanuserühmas tegi kaasa Stefan Lauri Mölder (-55 kg), kes tuli 7. kohale.

21. aprillil toimusid Põltsamaal Felixhallis Eesti U15 vanuseklassi meistrivõistlused vaba- ja naistemaadluses, millest võttis osa RJK Leolas treeniv Stefan-Lauri Mölder, kes saavutas -52 kg kategoorias 5. koha.

Sumo

18.-21. aprillini toimusid Tallinnas Euroopa sumo meistri- võistlused, kus meeste U21 vanuseklassi -115 kg kategoo- rias võistles Lääneranna valla noormees Eerik Pank. Eerik pidas maha kaks matši, millest mõlemad kahjuks kaotas. Tulemuseks 7. koht.

Vibulaskmine

23.-24. märtsil toimusid Lihula Gümnaasiumi spordisaa- lis Eesti Maastikuvibuliidu sisemeistrivõistlused, kus tulemuse sai kirja 94 sportlast 41 vibu- ja vanuseklassis. Osalejate seas olid ka Lääneranna valla omad vibulaskjad Aire ja Aare Lauren. Aire saavutas naiste jahivibude klassis I koha ja Aare sama vibustiili meeste klassis II koha.

20. aprillil toimus Otepääl, Potimetsal 2019. aasta kolmas Klubide Karika osavõistlus, millest võttis osa ligi 90 sport-

last, nende seas ka naabrid Lätist. Lääne Vibulaskjad osalesid võistlusel üheksa sportlasega, nende seas Aare ja Aire Lauren Lääneranna vallast. Mõlemal läks võistlus korda ja võideti oma klassis I koht, Aare meeste ja Aire naiste jahivibude klassis.

Võrkpall

22. märtsil toimus Virtsu Kooli spordisaalis Pärnumaa võrkpalli meistrivõistluste play-off-mäng, kus Lääneranna meeskonna vastaseks oli Sauga võistkond. Kodus peetud mäng kaotati seisuga 3:0.

30. märtsil toimus Varbla rahvamajas XXII Varbla võrkpal- liturniir, millest võttis osa 6 mees- ja 4 naiskonda. Lääne- ranna valda esindasid meestest Varbla Spordiselts ja nais- test Varbla võistkond, kes saavutasid vastavalt II ja III koha. Täismahus artikkel on kättesaadav Lääneranna Teataja veebiväljaandes aadressil ajaleht.laaneranna.ee

12. aprill toimus Virtsu Kooli spordisaalis, Pärnumaa võrk- palli meistrivõistluste 5.-8. koha mäng, kus Lääneranna meeskonna vastaseks oli VK Üks Samm. Kodus peetud mäng võideti seisuga 3:0.

Pildid (vasakult): Järve ja Oberschneider perekondade esindajad Haapsalu maanteejooksul koos Jaanus Getreuga, TalTechi lauaten- nise meeskond koos treeneriga ning Lääneranna valla võrkpallimeeskond. Fotode autorid: Madis Oberschneider, Madis Koit, erakogu



Enamus valijakaarte tagastati postkasti puudumise tõttu

Siseministeerium korraldab erinevatel valimistel valijakaartide koostamist ja saatmist valijatele. 2019. aasta Riigikogu valimistel saadeti postiga 367 044 vali- jakaarti, millest Siseministeeriumile tagastati ligikaudu 7000, sest neid ei olnud erinevatel põhjustel võimalik valijatele kätte toimetada. Enamus kaarte tagastati post- kasti puudumise tõttu.

Lääneranna vallas oma elukoha registreerinud inimesele ei saanud postkasti puudumise tõttu valijakaarti kätte toimetada 40 korral. 42 korral ei saanud seda teha, sest vali- jakaardi saaja ei elanud märgitud aadressil.

Varsti on tulemas Euroopa Parlamendi valimised, mistõttu palub Siseministeerium inimestel, kes on soovinud saada paberikandjal valijakaarti, vaadata üle oma postkasti sei- sukord ning asukoht kinnistul, et valijakaart ikka valijani jõuaks. Üle vaadata tasub ka Rahvastikuregistris olevad elukohaandmed.

Foto: pixabay.com

VALIMISED

Paberil valijakaardist on võimalik loobuda ja tellida endale riigiportaalist eesti.ee valijakaart e-posti aadressile.



Miks peaks sel aastal teist korda valima minema?

Priit Vinkel

Riigi valimisteestuse juht

Valimisaasta saab õige pea jätku, kui mai lõpus valime Euroopa Parlamenti. Korralduslikult suuri muudatusi hääletaja jaoks ei tule – seitsme päeva jooksul, 16.–22. maini saab valimisjaoskonnas eelhääletada ja e-hääletada, valimispäev on 26. mail. Küll aga on oluline teada, et EP valimistel on üle Eesti üks ringkond ehk valija saab langetada otsuse kõigi ülesseatud kandidaatide vahel. Õigus sõna sekka öelda on Eesti kodanikel ning alaliselt Eestis elavatel ja selleks soovi avaldanud teiste Euroopa Liidu riikide kodanikel.

Valimisjaoskondi on üle Eesti 444, paljud neist on liikuvad, mis tähendab, et eelhääletamise ajal on jaoskond erinevates

paikades. Täpset infot leiab kõige lihtsamini kaardirakendusest valimised.rahvastikuregister.ee. Valimispäeval saab hääletada jätkuvalt vaid oma elukohajärgses jaoskonnas, samuti ei saa siis muuta varem antud e-häält.

Eestis, aga ka mujal Euroopas on valimistega seoses kõige suuremat segadust tekitanud Brexit – ka Eesti sai tänu Ühendkuningriigi EL-ist väljaastumisele ühe koha parlamendis juurde, kuue liikme asemel peaks Brüsselis tööle hakkama seitse liiget. Missugune on olukord juunikuuks, näitab vaid aeg. Täna saame kindlad olla ühes – valimistel osalemine on võimalus Euroopas kaasa rääkida!

Miks meil on vaja Euroopa Liitu?

Keit Kasemets

Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht

Selle aasta 1. maiks on Eesti kuulunud Euroopa Liitu 15 aastat. Selle ajaga on EL-i loodud võimalused saanud meie igapäevaelu osaks, lausa nii omaseks, et me ei seosta neid otseselt EL-i kuulumisega. Liit on 15 aastaga palju arenenud, aga põhialused on samad. Tegemist on riikide liiduga, kus pannakse ühiste probleemide lahendamiseks seljad kokku ja jagatakse otsustusõigust. EL loodigi selleks, et tegeleda teemadega, millega riigid üksinda nii hästi hakkama ei saa. Näiteks on Eesti siseturg tänu EL-ile palju suurem – napilt üle miljoni asemel on meie siseturul pool miljardit tarbijat. 96% eestlastest arvab, et vaba liikumine on Euroopa Liidu kõige olulisem hüve. Üksi ei

oleks meil jõudu võidelda kliimamuutustega, sõlmida kaubanduslepinguid EL-i mittekuuluvate riikidega, nagu Ukraina või Jaapan, tagada hästitoimivat finantssüsteemi ega hoida stabiilset valuutat. Majanduslikult on EL Eestile kahtlemata palju andnud.

Samuti on naiivne arvata, et saame üksi lahendada selliseid globaalseid probleeme nagu ränne või julgeolek. Euroopa Liidu tuumikusse kuulumine on meie iseolemise parim tagatis. Eesti mõju on seda suurem, mida toimivam ja tugevam on Euroopa Liit. Just seepärast on tähtis anda oma hääl ka Euroopa Parlamendi valimistel!

Kuidas kõlab Eesti hääl Euroopas?

Matti Maasikas

Välisministeeriumi Euroopa asjade asekancler

Kõik sisulised otsused Euroopa Liidus võtavad vastu liikmesriigid. Õige ka, sest liit ongi ju asutatud oma liikmete ja nende kodanike rahu, heaolu ja turvatunde kindlustamiseks. Euroopa Komisjonil on praktikas seadusandluse algatamise õigus, kuid eelnõu esitatakse EL-i Nõukogule ehk liikmesriikidele esindajatele, kes tegelevad – olenevalt teemast põletavusest – sellega kuid või teinekord ka aastaid. Eesmärk on alati konsensus, alati püütakse viimase võimaluseni arvestada kõigi soovidega. EL on oma liikmete jaoks sõbralik keskkond, kus kedagi tüssata ei püüta.

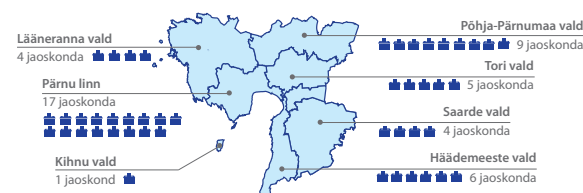
Kui liikmesriikide vahel on kokkulepe saavutatud, järgnevad läbirääkimised Nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel. Kodanike poolt valitud parlamendiliikmed ehk MEP-id esindavad peale oma valijate ka oma EL-üleste parteigruppide seisukohti. Siiski on huvitav jälgida ja pakub kodaniku seisukohalt kindlustunnet, kuidas oma riigile oluliste küsimuste puhul esindavad MEP-id tihtilugu mitte partei, vaid oma riigi ja valijate seisukohti. Just sellepärast tulebki Euroopa Parlamendi valimistesse tõsiselt suhtuda, meie esindajate asjatundlikkus on ülioluline. Meid, eestlasi, on nii vähe, et kõik me esindame rahvusvahelisel areenil ka Eestit, ükskõik mis ametikohal parajasti oleme. Oma maa maasikas, nagu me hästi teame.

Euroopa Parlamendi valimine 26. mail 2019

Pärnumaa

Pärnumaal on 10. aprilli seisuga 66 346 hääleõiguslikku valijat.

Pärnumaa valimisjaoskonnad:



Pea meeles!

1. Üle-Eesti on 1 ringkond, mis tähendab, et valiku saab langetada kõikide kandidaatide seast.
2. Eesti valib Euroopa Parlamenti 7 saadikut.
3. Hääletada saavad Eesti kodanikud ja teiste Euroopa Liidu riikide kodanikud. Igal inimesel on üks hääl!

Euroopa Parlamendi valimise ajad Eestis



Kuidas selgub, kes pääseb Euroopa Parlamenti?

Mandaadid jaotatakse üleriigiliselt d'Hondti meetodil.



Lisainfo: www.valimised.ee • valimised.rahvastikuregister.ee
<https://www.seekordlahenvalima.eu/> • <http://www.europarl.europa.eu/estonia>

seekordlahenvalima.eu



Euroopa Parlamendi valimised Lääneranna vallas

Cariina Pähk

Lääneranna valla valimisjaoskonna esimees

Vabariigi President kuulutas Euroopa Parlamendi valimised välja 22.02.2019. Valimiste väljakuulutamise päeva seisuga valitakse Eestist seitse Euroopa Parlamendi liiget (eeldusel, et toimub Ühendkuningriigi lahkumine Euroopa Liidust).

Oma valiku saab igaüks teha aga alates 16. maist, kui algab e-hääletamine ja eelhääletamine

- » Elektrooniliselt saab sobiva kandidaadi poolt hääletada ööpäev läbi alates 16. maist kell 9.00 kuni 22. maini kella 18.00
- » 16.-19. maini toimub eelhääletamine maakonnakeskustes (hääletamine algab kell 12.00 ja lõpeb kell 20.00)
- » 20.-22. maini toimub eelhääletamine valimisjaoskonnades (hääletamine algab kell 12.00 ja lõpeb kell 20.00). Toimub ka hääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda. Hääletamine valija asukohas, kinnipidamiskohas, haiglas ja ööpäevases hoolekandeesutuses korraldatakse ajavahemikus 9.00-20.00.

Valimispäeval, 26. mail, algab hääletamine kell 9.00 ja lõpeb kell 20.00. Toimub ka kodus hääletamine. Sel päeval saab hääletada üksnes selles valimisjaoskonnas, mille valijate nimekirja olete kantud. Oma elukohajärgse valimis-

jaoskonna asukoha kohta saate teavet valijakaardilt või valimiste veebilehelt www.valimised.ee. Valimispäeval saab hääletada ainult valimisjaoskonnas asuvas hääletamisruumis või taotleda hääletamist kodus.

Kodus hääletamine

Kui Te ei saa tervises seisundi või muu mõjuva põhjuse tõttu hääletada valimispäeval hääletamisruumis, võite taotleda hääletamist kodus.

Kodus hääletamist korraldatakse valimisjaoskonna territooriumil asuvas valija eluruumis. Kodus hääletamisega samal viisil korraldatakse hääletamist ka sama valimisjaoskonna valijate nimekirja kantud valijatele, kes viibivad selle valimisjaoskonna piirides asuvas haiglas või ööpäevases hoolekandeesutuses.

Lääneranna valla elanikud saavad kodus hääletamise taotluse esitada valimiskomisjoni esimehele Cariina Pähkile cariina.pahk@laaneranna.ee või 472 4632 hiljemalt valimispäeval kella 14.00-ks. Kodus hääletamise taotlus peab sisaldama valija nime, isikukoodi, aadressi, sidevahendi numbrit ja kodus hääletamise põhjust.

Lääneranna valla valimisjaoskonnad

Valimisjaoskonnad on 20.-22. mail 2019 toimuvatel eelhääletamiste päevadel ning 26. mail 2019 toimuval valimispäeval avatud järgmistel aadressidel ja kellaaegadel:

Valimisjaoskond nr 1

- » Kõmsi rahvamajas aadressil Keskuse tee 3, Kõmsi küla saab hääletada valimispäeval, 26. mail kell 9.00-20.00 ning esimesel eelhääletamise päeval, 20. mail kell 12.00-20.00;
- » Vatla rahvamajas aadressil Vatla mõis, Vatla küla saab hääletada teisel eelhääletamise päeval, 21. mail kell 12.00-20.00;
- » Virtsu seltsimajas aadressil Tööstuse tn 11, Virtsu alevik saab hääletada kolmandal eelhääletamise päeval, 22. mail kell 12.00-20.00

Valimisjaoskond nr 2

- » Koonga teeninduskeskuses aadressil Valla/2, Koonga küla saab hääletada valimispäeval, 26. mail kell 9.00-20.00 ning esimesel eelhääletamise päeval, 20. mail kell 12.00-20.00;
- » Lõpe klubis aadressil Klubi/1, Lõpe küla saab hääletada teisel eelhääletamise päeval, 21. mail kell 12.00-20.00;
- » Oidrema külakeskuses aadressil Kaupluse, Oidrema küla saab hääletada kolmandal eelhääletamise päeval, 22. mail kell 12.00-20.00

Valimisjaoskond nr 3

- » Lihula kultuurimajas aadressil Tallinna mnt 1a, Lihula linn saab hääletada valimispäeval, 26. mail kell 9.00-20.00 ja esimesel eelhääletamise päeval kell 12.00-20.00;
- » Tuudi koolimajas aadressil Kooli, Tuudi küla saab hääletada teisel eelhääletamise päeval, 21. mail kell 12.00-20.00;
- » Kirbla raamatukogus aadressil Luha tee 1-14, Kirbla küla saab hääletada kolmandal eelhääletamise päeval, 22. mail kell 12.00-20.00

Valimisjaoskond nr 4

- » Varbla teeninduskeskuses aadressil Vallamaja, Varbla küla saab hääletada valimispäeval, 26. mail kell 9.00-20.00 ja esimesel eelhääletamise päeval, 20. mail kell 12.00-20.00;
- » Paadrema külakeskuses Tõusi külas saab hääletada teisel ja kolmandal eelhääletamise päeval, 21. ja 22. mail kell 12.00-20.00.

TOIMETUS

Lääneranna Teataja toimetis
Lääneranna Vallavalitsus,
Jaama 1, Lihula 90302

Toimetaja - Kristina Kuk
Tel 472 4640
E-post: kristina.kukk@laaneranna.ee

Keeletoimetaja - Anu Rooseniit (OÜ Keeletoimetis)
Küljendaja - Kristina Kuk
Print - NelliPrint

Kui teile on silma jäänud mõni sündmus, mida võiks kajastada, või inimene, kelle tegemistest kirjutada, andke sellest palun teada ajaleht@laaneranna.ee

 Jaga ja leia infot ka meie valla
FB-leheküljel / [laanerannavald](https://www.facebook.com/laanerannavald)

 Leia meid Instagramis @laaneranna



E-post: ajaleht@laaneranna.ee
ajaleht.laaneranna.ee

Läänemaal algab pühapaikade inventeerimine

Mari-Ann Rimmel
Kirjandusmuuseumi folklorist

Riikliku arengukava „Looduslikud pühapaigad. Uurimine ja hoidmine” raames on käesoleval aastal teoksil uuringud ajaloolisel Läänemaal, sh hetkel Lääneranna vallas asuvates kihelkondades nagu Kirbla, Lihula, Karuse, Hanila, Varbla ja Mikhkli.

Kevadest sügiseni vältavate välitööretkede eesmärk on saada ülevaade pühapaikade arvust, paiknemisest ning piiridest. Esmalt selgitatakse arhiivandmete, kaartide jm allikate abil välja kohad, kuhu tasub välitöödele minna. Inventeerimisele kuuluvad kohad, mis ei ole ei loodusega muinsuskaitse all. Seejärel suundutakse maastikule ning kui õnnestub paik üles leida, tehakse sellest fotosid ja kirjeldatakse iseloomulikke tunnuseid. Samuti kantakse kohad kaardile.

Kui aga lähteandmed on ebamääraseid või puudulikud, tuleb küsida lisainfot

kohalikelt elanikelt. Küsitluse käigus võib välja tulla ka pühapaiku, mille kohta varem arhiivides andmeid polegi. Võimalusel on hea, kui teadja looduses õige koha kätte näitab.

Lääneranna vallas on üksi või paari-kaupa ringi liikumas folkloristidest jt erialade spetsialistidest koosnev 8-liikmeline meeskond, projektijuht on Mart Hiob OÜ-st Artes Terrae. Kavas on korraldada teabepäevad kohalikes keskustes. Uurijatele võib abistavat infot anda ka kirja või telefoni teel, sest pole kindel, et välitöödel iga võimaliku teadjani jõutakse. Kontaktisikuteks on Keskkonnaameti kultuuripärandi spetsialist Krista Kallavus (Krista.Kallavus@keskkonnaamet.ee, tel 522 6139) ning Kirjandusmuuseumi folklorist Mari-Ann Rimmel (Mari-Ann.Rimmel@folklore.ee).

Uuringuid rahastab KIK, koordineerib Muinsuskaitseamet.



Kelu külas asuv Säära-Jaani ohvrikivi kannab kaitseksildil nime kultusekivi, vähesed teavad, et ümbruskonda kutsuti vanasti Hiemäeks. Kivi juurest otsiti abi naha- jm haigustele. Mõni arvab, et tegemist on kivistunud pruudiga. Foto: Mari-Ann Rimmel, 2012

Lääneranna Vallavalitsus kehtestas valla meenete hinnakirja

Lääneranna valla meeneid, milleks hetkel on mark, kruus ja pastapliiats, saab osta Lääneranna Vallavalitsusest aadressil Lihula linn, Jaama 1 selle lahti-olekuaegadel.

Lääneranna valla meeneid ei saa osta Lääneranna Vallavalitsuse Hanila, Koonga ja Varbla teeninduskeskuses ning neid ei saadeta ka posti teel. Meenete eest tasumine toimub sularahas Lääneranna Vallavalitsuse kassasse.

Peagi on margid müügil ka Lihula Turismiinfopunktis ja kultuurimajas. Täpsem info jooksvalt vallalehes.

Lääneranna valla meenete hinnakiri:

- » Lääneranna valla mark (siseriiklik, nominaaliga 0,65 €) – 5 €
- » Lääneranna valla kruus – 10 €
- » Lihula lilltikandiga kruus – 10 €
- » Lääneranna valla pastapliiats – 5 €

Hei, (hobi)fotograaf!

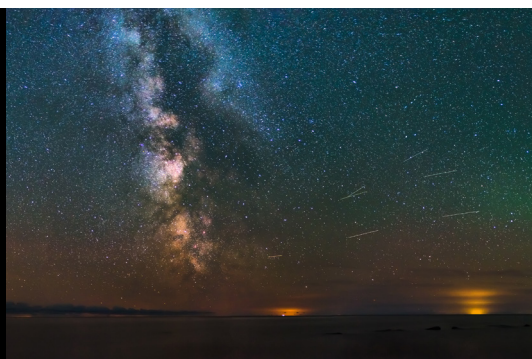
Kas tahad, et Sinu pildistatud foto jõuaks vähemalt 5000 lugejani? Nüüd on käes Sinu võimalus, sest Lääneranna Teataja otsib iga kuu paberlehe kaanepilti!

Kas järgmine kaanepilt võiks olla Sinu meistriteos?

Saada oma foto ajalehe toimetuse aadressil ajaleht@laaneranna.ee hiljemalt iga kuu 15. kuupäevaks ning võib-olla on järgmise kuu paberlehe kaanefotoks just Sinu töö!

Parim foto:

- on pildistatud Lääneranna vallas,
- on vähemalt 1Mb suurune,
- ei ole udune.



Fotod: Kristian Pikner (ülemine) ja Vaiko Noor (alumine)



SEIKLUSPARTNER LÄÄNERANNA VALLAS

- Kanuu- ja süstamatkad
- Räätsamatkad
- Fatbike rattad
- Aerusurf
- Suvepäevad
- Meeskonnamängud

Matkad ka väikestele seltskondadele. Huvi korral võta ühendust!

www.seikluspartner.ee



SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK



27. mai alates 10.00
KÕMSI TEENINDUSKESKUSES
Etteregistreerimine
telefonil 5323 2454



Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK



15. mai alates 10.00
KULLAMAAL
GOLDENBECKI MAJAS
Etteregistreerimine
telefonil 5323 2454



Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA!



www.puurvesi.ee

- Puurkaevude ja maasoojus-puuraukude puurimine, projekteerimine ning hooldus.
- Vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamine, reoveemahutite, septikute, biopuhastite, süvaveepumpade ja veefiltrite paigaldus ning hooldus.

+372 5569 4310; taavi@puurvesi.ee



KAEVETÖÖD

EKSKAVAATOR 3,8 t

KOPAD 30cm
60cm
120cm

Tel. 56691315



SUVELILLEDE, AMPLITE, KÖÖGIVILJA- ja MAITSETAIMEDE MÜÜK TAIMEBUSSILT

Igal neljapäeval:

- kell 10 Saulepi Kohviku juures
- kell 11 Varbla Vallamaja ees

9. ja 23. mail, 6. ja 20. juunil:

- kell 13 Vatla Rahvamaja juures
- kell 14.30 Kõmsi poe juures

2., 16. ja 30. mail, 13. juunil:

- kell 13.30 Mõtsu poe juures

Info tel. 5341 2300 Jürgen
www.sillametsa.eu



Andrus Eelmäe ja Tõnu Oja
(Eesti Draamateater)

Mika Myllyaho *komöödiat*

Garaaz

lavastaja: Tamur Tohver lava ja kostüüm: Jaak Vaus

15.05. Lihula Kultuurimaja
21.05. Haapsalu Kultuurikeskus

ALGUS
KL. 19.00

Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja kohapeal.

Lihula Taimeaed

taas avatud

K, N, R, L kell 10-18

Müügil võorasemad, kannikesed, pojengid,
noored õuna- ja viljapuud,
marjapõõsad ja okaspuud, turbad, mullad,
väetised ja palju muud aias vajalikku.

Jaama 4, Lihula www.sillametsa.eu



LÄÄNERANNA TEATAJA on
Lääneranna valla ajaleht,
mis ilmub 11 korda aastas
ning mille väljaandjaks on
Lääneranna Vallavalitsus.

Leht jõuab kõikidesse
Lääneranna vallas
registreeritud postkastidesse
TASUTA.

Kui teate kedagi, kes on meie
valla elanik, kuid pole ajalehte
kätte saanud, paluge tal lehe
toimetusega ühendust võtta.

Tel 472 4640
REKLAAMI TELLIMINE JA
KAASTÖÖDE ESITAMINE
ajaleht@laaneranna.ee



**Algallika keskus
otsib suveks:**

- kokka
- abikokka
- koristajat
- massööri

Võta ühendust:
algallika@algallika.ee
telefon: 5556 6088



REAKUULUTUSED

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215 või info@est-land.ee

Vihmaveerennid OÜ teostab vihmaveesüsteemide ja katuseturvatoodetega seotud töid. Vihmaveerennid toodetakse kohapeal valtsimismasinaga - puuduvad liitekohad. Tel 5271 059 või info@vihmaveerennid.ee

Puistemees OÜ - hoonete soojustamine puistevillaga, teostamine ka vajalikke eeltöid. Konsultatsioon objektile TASUTA! Tel 501 6689, ken@puistemees.ee

Tänavakivide paigaldus ja haljastustööd. Võrk-, puit- ja looduslike roigas- ja lattaedade ehitus. Kogemust 15 aastat. OÜ Kivivennad, kontakt: 551 9855 või henno.pirne@gmail.com

Rege rauta suvel, vankrit talvel. Ostes puitbriketti täna, säästad 30 € tonni pealt ning saad tasuta transpordi pealekauba. Kampania hind 190 €/t (tavahind 220 €/t). Puitprigett OÜ, 5618 4138 või janek.valk.001@mail.ee

Jalgratta remont ja rent Lihulas. mob. 5236933 Ants Urb

Elektrihitusega tegelev ettevõtte otsib oma töötajatele (10 inimest) soodsalt ajutist (kuni 1 aasta) elamispiinda Lihulas või selle ümbruses. Võivad olla korter(id), maa-maja, ühiselamu, jne. Tel. 513 0832 Sergei või 5333 1322 Taimi